Ч. 28 (14.860). Львів, вівторок 8. лютого 1938. Оплата почтова уіszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
Чверть-річно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

МАНІФЕСТАЦІЯ ВІРНОСТИ ЦЕРКВІ ТА МИТРОПОЛИТОВІ.

АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА У СВ. ЮРІ.

Нечувана атака у варшавському соймі на найвищого Достойника української греко-католицької Церкви, Високопреосвященного Митрополита Андрея і на все українське духовенство, атака спрямована одночасно в самостійність української греко-католицької Церкви, викликала небувале обурення серед українського громадянства. Вже перші, недокладні ще вістки про промову посла Войцеховського викликали серед широких мас нашого народу відрух, що казав звертати зір у сторону Святоюрської Гори, на якій від століть находиться центр нашої Церкви. Цим разом линули туди німі чолобитні Найвищому Духовному Пастиреві нашого народу, що у цих небувало важких для нас часах сильною і певною рукою кермує кораблем нашої Церкви, наших найбільших цінностей.

Оці перші німі чолобитні перемінилися в неділю, 6-го лютого, в голосний та офіціяльний поклін, що його склали Кир Андреєві великі маси народу з представниками всього нашого зорганізованого життя, які взяли участь в Архиєрейській Службі Божій, відправленій у святоюрському храмі в намірені Митрополита Кир Андрея й Українського Народу. Ця масова участь нашого громадянства в архиєрейській Службі Божій недвозначно свідчить про привязання нашого народу до своєї української Церкви, що цілі століття була найпевнішим захистом нашого народу, як теж і про ту високу пошану, з якою всі ми ставимося до нашого Архипастиря.

Службу Божу у вщерть виповненій церкві відправив Преосвященний Никита Будка в асисті Високопреподобних о. мітрата Базюка й о. прелата Куницького та Всч. о. канцлера Ґалянта й о. д-ра Лаби. Діяконували оо. Клюс і Бегей. Співав хор питомців Богословської Академії. На переді церкви в уставлених там кріслах заняли місця: сеньор наших політиків і діячів д-р Кость Левицький, голова УНДО й УПР, голова „Просвіти“, голова Рідної Школи, заст. голови Наук. Т-ва ім. Шевченка, голова Союзу Українок та взагалі представники всіх культурно-освітніх та господарських установ та всіх українських, кооперативних, спортових і ін. організацій, в особах їх голов і директорів.

Наприкінці Служби Божої о. прелат Куницький виголосив коротку принагідну проповідь. Її зміст такий:

„Два дні тому кинули на греко-католицьку Церкву і нашого найдорожчого Митрополита нечувану зневагу. Христос перекреслив засаду старого Завіта „око за око і зуб за зуб“ і тому не можемо местю відповідати на нанесену обиду. По словам апостольських Діяній — віддаймо цю справу під суд Божої справедливости. Мститися не можна, але треба берегти власну гідність. Та засада обовязує однаково у взаєминах між людьми, як і між народами. Тому й ми, всі вірні греко-католицької Церкви, знаючи, по чиїй стороні правда, уповаємо на вищу Божу справедливість, а гідности Церкви нашого народу, нашого Митрополита й усіх нас, вірних Церкви та членів Української Нації, будемо боронити так, як казав це робити св. Павло“.

ЗБІРНА АВДІЄНЦІЯ У МИТРОПОЛИТА.

Після Служби Божої маси народу зібралися перед митрополичою палатою, куди пішли представники українського громадянства. У великій авдієнційній салі зібралось кількадесять осіб, усі у святочному одязі. Коли на салю ввезли фотель, до якого сідоглавий Митрополит від [illegible]ований важкою недугою промовив посол Василь Мудрий, заявляючи, що у відповідь на чужу злобу і несправедливість треба засвідчити, що український нарід муром стоїть при греко-католицькій Церкві та її Голові.

ПРОМОВА МИТРОПОЛИТА.

Сердечно дякую за такі щирі вислови вірности для Церкви і прихильности до мене. Виступ п. Войцеховського я схильний уважати за велике й рідке відзначення, бо й не може бути кращої та вищої чести і слави, як коли трапиться приймати на себе удари, призначені для цілого народу. Це слава така висока, така чиста, що можна без застереження нею тішитися і нею хвалитися. Щодо самої промови п. Войцеховського, то признаюся, що сам не знаю, що про неї думати. Не знаю, чи це пароксизм істеричної ненависти, чи зимно обрахована і на велику скалю приготована провокація. Першим принципом супроти провокації є не датися спровокувати, тому мушу придержуватись якнайдальше ідучої повздержности в говоренні про цю справу. Очевидно, не буду відповідати на виступ п. Войцеховського ані на його закиди, позволю собі лише ствердити, що в дечому віддав він мені правдиву прислугу, бо, якщо я зразу сумнівався, чи правильно поступив я в справі Йорданського водосвяття та чи нами пропонована формула участи вояків у нашому церковному торжестві була правильна, то тепер, після цього виступу я переконався, що ми правильно рішили і що не можна було інакше поступити. І тому мені здається, що Вп. Пані і Панове не прийшли висловлювати мені своє співчуття з приводу виступу п. Войцеховського, лише гратуляції. Може цей виступ і в дечому іншому віддав нам деяку прислугу, бо під такими ударами сталиться характер Нації та виробляється загальна між нами солідарність. Бажанням, щоб до того ми якнайскорше дійшли, кінчу, повторюючи щиру подяку, за вияви засад Вашої поведінки і Ваших, Вп. Пані й Панове, почувань.

Після тієї збірної авдієнції зголосились до Митрополита представники ФНЄ та Союзу Українок, яких Митрополит прийняв окремо.

Одночасно під митрополичою палатою відбувалася спонтанічна маніфестація мас народу. Коли Митрополит скінчив промовляти — зібрані маси підняли оклики „слава“. Після того хор відспівав „Боже єдиний, великий“. Маніфестацію закінчив національний гимн „Ще не вмерла“, відспіваний тисячами народу.

СПОНТАНІЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ НА АКАДЕМІЇ 22. СІЧНЯ.

В 12. год. впол. відбулася у Великому Театрі у Львові академія з нагоди 20-их роковин проголошення IV. Універсалу. Оцінку її подамо окремо, тут зазначимо лише, що після вичерпання програми несподівано якийсь молодець вийшов на естраду та виголосив кілька слів протесту проти напасти посла Войцеховського на Церкву й Митрополита, які закінчив окликом „слава“ на честь Митрополита. Вся саля зареагувала спонтанічними оплесками.

Ми є проти всякого „заскакування“ Комітету, що уладжує академію і за неї відповідає, та публики, і з цього погляду треба такі самочинні вискоки напятнувати. Однак спонтанічна буря оплесків була характеристичним показчиком настроїв широкого українського громадянства, до краю обуреного виступом п. Войцеховського.

Ці настрої найшли свій вислів також на всіх традиційних „Просфорах“, які відбувалися в кільканацяти українських організаціях міста Львова.

З ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТИ

АКАДЕМІЇ НАУК УРСР.

За два останні роки зайшли в Академії Наук Совітської України великі зміни. Насамперед змінили саму назву Академії Наук: „Всеукраїнська Академія Наук, а встановили нову: „Академія Наук Української Радянської Соціялістичної Республики“ або скорочено — „Академія Наук УРСР“. Подруге, — і це головне, — багатьох академиків виключили зі складу Академії Наук, як „заклятих ворогів партії і народу“, а до складу Академії Наук увели чимало нових членів з числа осіб, що передтим займали в установах Академії скромні посади наукових співробітників або навіть зовсім не мали нічого спільного з наукою, а визначалися лише своєю „громадянсько-політичною діяльністю“.

Тут я й хочу робити короткі відомости про діяльність Академії Наук УРСР за останні два роки на основі перших пяти чисел місячника „Вісті Академії Наук УРСР“ за 1937 рік, які дійшли дотепер до празьких бібліотек.

Президія Академії Наук у 1937 р. була така: президент — акад. О. Богомолець, віце-президенти акад. О. Шліхтер та акад. М. Світальський, неодмінний секретар — заслужений діяч науки акад. О. Палладін.

На черневій сесії Академії Наук у днях 15—19. червня 1937 р. акад. О. Палладін подав звіт за 1936 р., щиро признаючись, що „Академія Наук, на чолі з президією, і її інститути минулого (1936) року не провадили майже ніякої боротьби за висування і підготову нових наукових кадрів. Плян набору аспірантури в 1936 р. не виконаний. Не провадиться будьякої роботи щодо набору аспірантури на 1937 рік. А в результаті замість 110 аспірантів, що їх треба мати за пляном, тепер по всій Академії їх є лише з десяток“.

Може бути, що причина такого недобору аспірантури якраз і полягає в тому, що Академія Наук постійно переводить „чистку“ серед своїх членів і співробітників, з наказу ДПУ (колишня „чрезвичайка“), вилучаючи зі свого складу усіх „ворогів народу“. В тому самому звіті акад. О. Палладін вказав, що роботу Академії 1936 року „чимало загальмувала група заклятих ворогів партії і народу — — троцькістсько-бухаринських та націоналістичних бандитів, які пролізли на відповідальні пости і до керівних органів Академії Наук УРСР. Цих диверсантів і шпигунів було викрито і вилучено з Академії Наук УРСР органами НКВС (Народнього Комісаріяту Внутрішніх Справ. — С.)“

Дуже шкода, що „Вісті Академії Наук УРСР“ замовчують, кого саме виключили зі складу Академії Наук, як „заклятих ворогів партії і народу“.

Про викриття „ворогів народу“ у складі Академії Наук УРСР згадував також і президент Академії акад. О. Богомолець у грудневій сесії 1936 р. Мало того, тоді-ж він згадав і про двох членів Академії Наук СРСР — про А. Чичибабина та Іпатєва, які відмовилися вернутися до Сов. Росії, а залишилися в Америці, куди вони виїхали з науковою метою, та гостро осудив їх вчинок. Це дало привід акад. М. Холодному внести пропозицію „запланувати ганебну поведінку академиків Чичибабина (до речі українець з роду. — С.) і Іпатєва“, а Академія Наук УРСР, зрозуміла річ, однодушно ухвалила ту резолюцію...

Кожну сесію Академії Наук УРСР відкривають урочистими промовами на честь „вождя народів“ Сталіна, якому обовязково висилають від імени сесії привітання у безсоромно влесли-

ених виразах. Так, пр., учасники грудневої сесії 1936 р. у своєму привітанні „дорогому Йосифові Віссаріоновичу" писали: „Ніде в світі вчені не користуються такою увагою і пошаною, як у країні Рад... ми, вчені України, щасливі жити і творити в нашій вільній щасливій вітчизні під вашим мудрим керівництвом".

Наукова частина програми сесій проходить в тому, що учасники сесій, переважно наукові співробітники, прочитують доповіді, з приводу яких відбувається дискусія. На грудневій сесії 1936 р. і червневій сесії 1937 р. обговорювали доповіді тільки з ділянки природничо-технічних наук, так, що на тих двох сесіях не було жадної доповіди з циклю гуманітарних наук.

Хоч деякі установи колишнього історично-фільольогічного відділу Всеукраїнської Академії Наук існують і досі (їх приділили до соціяльно-економічного відділу Академії Наук), але у згаданих пяти числах „Вістей" нема ні слова про те, в чому саме виявилася діяльність тих установ за останні два роки. Є лише згадка у розділі „Хроніка" (ч. 2—3 „Вістей Академії Наук УРСР за 1937 р.) про те, що директором Інституту Історії Академії Наук УРСР, за постановою її президії, призначили якогось С. Белоусова.

З низки статтей, що їх вміщено на сторінках пяти чисел „Вістей А. Н." за 1937 р. знаходимо лише три статті на літературно-історичні теми, а саме як. О. Богомольця — „Шануємо память геніяльного російського поета" (О. Пушкіна. — С.) проф. О. Білецького — О. С. Пушкін — родоначальник нової російської літератури" та М. Геппенера — „Відділ рукописів Бібліотеки Академії Наук УРСР."

З тієї статті М. Геппенера довідуємося, що відділ рукописів Бібліотеки Академії Наук розпоряджає великою збіркою стародавніх рукописних книг, а також збіркою листування багатьох українських письменників і учених (між іншим, П. Куліша, В. Антоновича, Ор. Левицького), підручників XVII. і XVIII. ст. з Києва, Львова і багатьох інших міст колишньої держави, і т. д.

„Переключення" роботи Академії Наук УРСР на задоволення соціялістичного будівництва дійшло уже до таких меж, що вивчення минулого України та взагалі студіювання питань з поля українознавства залишається поза планом роботи Академії Наук УРСР. Отож нема жадних виглядів на те, що Академія Наук УРСР при сучасній своїй структурі приступить до опрацьовування того багатого історичного матеріялу, яким розпоряджає її Бібліотека.

Ст. Сірополко.

Причини упадку „Защити Землі" і його винуватці.

V.

Нововибрана „санаційна" Надзірна Рада уконституувалася в той спосіб, що предсідником вибрали бувшого суддю з III. секції та бувшого сеніора Ставропигійського Брацтва, Николая Третяка. Той пан Третяк засів собі в „З. З." як урядуючий предсідник, спец банкового діла, та зачав свої „санаційні" чинности від того, що казав собі платити по 15 зол. денно діет та згодився якось на 8. Санацію „З. З." вів таким робом, що допустив усі векслі „З. З." в банках до протесту, а сам сидів і писав карні донесення на бувших членів дирекції до прокуратури та до поліції. Інтересантів „З. З." відсилав дуже часто до 6. членів дирекції до дому. Так просидів пан санатор Третяк у „З. З." близько рік, та був би сидів ще й не знати як довго і писав карні донесення, якби не „русская молодежь", котрій знудився чогось той санатор; вона „удекорувала" його одного дня таки під самою „З. З." гнилими яйцями і він перестав санувати „Защиту Землі".

В часі третяківської „санації" були ріжні „конфіґурації" в складі дирекції. Аж коли до „санаційного" голосу прийшов пан Ґулла, сеніор Ставропигійського Брацтва, він „рішив", що „на цілой ґаліцкой Руси, от Сяна по Збруч, нема „подходящого лица" на директора „З. З." Тому по довгих розшуках найшов вкінці „подходящую силу", російську емігрантку Валентину Годілло-Годлевську. А додали їй Романа Копистянського, бувшого управителя бувшої крамниці „Ризниці" у Львові, Ринок ч. 43, як другого фірманта". Крім тих двох осіб п. Ґулла „пріютил" у „З. З." ще одного „подвижника" русской идеи".

„Защита Землі" тепер (початок р. 1938), крім тих троїх людей удержує ще і служачого, того самого, котрий був у „З. З." за ліпших часів. Кілько „З. З." платить тим усім чотирьом особам, ми не знаємо. То певне, що дурно, безплатно, вони там не сидять.

Замітне тут ще одно „санаційне" явище: санатори віддали Народньому Домові більшу половину колишнього поміщення „З. З.", задержуючи для неї лиш одну більшу й одну маленьку кімнату. Водночас ті самі санатори наймають для служачого на III. поверсі також дві кімнати, додаючи йому світло, опал і доплачуючи грішми місячну пенсію. Насувається тут мимохіть питання, на які то „средства" банкротуюча „З. З." удержує такий численний персонал? Що той персонал має в „З. З." за роботу, коли „З. З." від 6 літ нічого не заробляє? Таж до ведення хоч і тихої ліквідації вистане один фаховець, яких тепер багато в рядах безробітних. Таж до обслуги одної двох кімнат цілком не потрібно держати такого служачого, котрому треба наймати також двокімнатне мешкання, давати світло й опал і доплачувати. Таж той служачий поза позамітанням „канцелярії" і запаленням у печі не має що більше робити.

VI.

Дальше мусимо тут сказати, що немало дивує нас і поведінка багатьох українців, членів „Защити Землі", котрі, з незнаних нам причин, у Загальних Зборах її не беруть участи, і то як за ліпших часів, так і тепер. Хто як хто, але член має право на Загальних Зборах кооперативи забирати голос, ставити внески тощо та боронитися проти затій лихої управи. Тому було би вказано, щоб українці, члени „З. З.", трохи більше поцікавились тою кооперативою, час до часу довідалися в канцелярії про речинець і місце Загальних Зборів та взяли в них участь. Нехай би перед Заг. Зборами переглянули рахунки і біланс, а на Заг. Зборах запитали управу, як довго ще задумує вона тримати такий численний персонал на плечах членів, на їх ґваранційних уділах? Словом, Заг. Збори, як найвищий контрольний орґан кооперативи, має найбільші управнення.

VII.

Ми тут кинули лиш маленький промінь світла на частинку „подвигів" москвофільських проводирів на землезащитському відтинку. Уже хочби з цього маленького нарису виходить стара правда, що галицькі „русско-народные" верховоди вже давно здеморалізувались та здеморалізували своїх однодумців до того, що починаючи від інтеліґенції — **ніхто у них не хоче навіть знати за якийсь народній обовязок, народню дисципліну, народню етику. Для москвофільських недобитків те все чуже, навіть вороже!** Для них цілком вистачає те, що вони „русскіе" (через два „ес") та надія на цісарську клямку і чужу поміч. Що та чужа поміч — особливож поміч „старшого брата" — виліза нашому галицькому народові боком, того москвофільські керманичі бачити не хотять. У них ґрунт — неділимська ідея, до котрої лізуть, як раки до світла.

Вертаючись до „Защити Землі, скажемо, що „З. З." задавилась чужою поміччю, чужим капіталом. Інакше сказати не можна, даром, що керманичі тої установи, як Заяці, Денисюки, Третяки, Ганасевичі, Плешкевичі й ін., намагалися всілякими способами звалити вину упадку „З. З." на членів дирекції. Дивно воно виглядає, що ті панове керманичі, самі специ від рахунків, не звертали цілі роки ніякої уваги на ненормальне життя „З. З." Бо і якжеж можна було годитися з тим, щоб чужий капітал у „З. З." перевищав удесятеро її власний. Для ілюстрації — приклади з кількох літ:

Рік	Уділи	Резерв	Разом	Вклади ощ.	Кредит	Разом	Відношення + —
1926	5.237.28	9.539.56	14.776.84	12.437.01	25.087.—	37.524.01	2.5—1
1926	12.021.24	11.047.60	33.068.84	109.639.23	50.951.65	160.590.88	5—1
1927	23.613.42	11.910.12	35.523.54	173.929.57	93.539.60	267.469.17	9—1
1928	36.179.86	12.842.25	49.022.11	231.967.36	183.544.80	415.512.16	9—1
1929	51.263.77	15.737.—	67.000.77	270.271.80	262.283.60	532.555.40	9—1

Цих кілька цифр взяли ми з „Отчета и заключенія счетов „З. З." за 1929 год. З них наглядно видно, як нездорово працювала „Защита Землі", оперуючи майже виключно чужими капіталами — за відомом своїх керуючих орґанів. Це і привело до її упадку.

Резолюції Загального Зїзду Рідної Школи

ухвалені дня 2-го лютого 1938 р.

УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ШКІЛЬНИЦТВО

1) Загальний Зїзд РШ стверджує, що теперішній стан українського державного шкільництва в межах Польщі ані чисельно, ані предметово навіть у найменшій мірі не відповідає потребам українського народу та в усіх видах і родах шкіл виказує великі недостачі у відношенні до виховання й навчання української молоді.

Народні школи, що є основою культури і поступу кожного народу, — на наших землях у такому малому числі, що пропорціонально ледви зникаюча частина української молоді може з них користати, а вчительство, призначене вчити й виховувати українську молодь, у великій частині навіть в українських школах — не українське. Натомість українське вчительство у великій кількости змушене вчити на чужонаціональних землях і не має змоги вернутися і працювати серед свого народу. На добавок програми навчання і системи виховання, а зокрема невідповідні шкільні підручники не дають українській молоді елементів національного освідомлення та у висліді спричинюють [illegible] вісну, чи поворотну неграмотність.

Розміщення українського середнього шкільництва ледви у 4 осередках, обмеження числа відділів у середніх школах, недостача шкільних підручників та мала кількість лицеїв загалом, а зокрема повна недостача фахових і педагогічних лицеїв, утруднює нашій незаможній молоді зпоза шкільних осередків користати з того роду шкіл, не дає змоги набути загально-фахову освіту, що давалоб такі конечні у теперішню пору варстати праці.

Програма навчання, що в українських державних середніх школах не ставить в осередкі українознавства та всебічного пізнання української культури, — не в силі запалити душі української молоді чужими ідеалами, а не відкриваючи перед нею всієї величі українського духового багацтва, викликає у молоді неспокосну тугу за чимсь близьким - рідним.

Високе шкільництво при повній відсутности українських катедр нехтує вповні прав народу на розбудову української науки, а система іспитів при вступі до високих шкіл унеможливлює більшій частині української молоді, що покінчила середню школу, набувати вищу освіту таку конечну для кожної нації, а особливо для такої як українська, що виявляє і проявляє небуденні культурні змагання й освіті і науці.

При цьому стверджується, що закону з 26. го вересня 1922 р. про оснування українського університету досі не введено в життя.

2) З уваги на стверджений стан занепаду українського державного шкільництва Загальний Зїзд РШ вважає необхідним домагатися від компетентних чинників, щоб вони у найкоротшому часі поставили українське державне шкільництво на всіх землях заселених [illegible]

...ками у Польщі на такий ступінь, що відповідав би числовій і національним та суспільним потребам народу та поваз: самої справи.

3) Загальний Зїзд звертається до державної шкільної влади з домаганням, щоб ввела в усіх видах лицеїв на терені львівського, тернопільського, станиславівського і волинського воєвідства обовязкове навчання української мови.

4) Загальний Зїзд домагається, щоб українське політичне представництво ставило вимогу за відповідним українським державним шкільництвом завжди між найконечнішими і найпильнішими домаганнями українського народу.

УКРАЇНСЬКЕ ПРИВАТНЕ ШКІЛЬНИЦТВО Й ВИХОВАННЯ.

5) Тому, що українсьє приватне шкільництво РШ всіх родів і видів, у теперішніх умовинах є необхідною конечністю, бо дає змогу українській мові добути конечне знання й опіку, — Загальний Зїзд РШ закликає у першу чергу всі Кружки РШ і всіх членів РШ, а також усе українське громадянство стояти чуйно на сторожі дотеперішніх досягнень у тій ділянці та дбати про розбудову українського приватного шкільництва як щодо числа окремих заведень і відділів, так і щодо числа молоді.

6) Загальний Зїзд взиває Головну Управу РШ, щоб у порозумінні з Науковим Т-вом ім. Шевченка поробила заходи для створення педагогічного-соціольогічного інституту при Головній Управі РШ в ціли підготови популярних педагогічних праць і зорганізування та введення практичних педагогічно-соціольогічних семинарів.

ДИТЯЧІ САДКИ.

7) Загальний Зїзд РШ закликає усе українське громадянство присвятити якнайбільше уваги дитячим садкам.

Одночасно Загальний Зїзд закликає українські інтелігентні дівчата, щоби старалися зазнайомитися з основами виховання, прослідили цю дошкілля і присвятили себе тій наростаючій у нас конечности, якою показалися дитячі садки.

БІБЛІОТЕКИ І ВИДАННЯ РШ.

8) Загальний Зїзд РШ ухвалює, що кожний Кружок РШ ще впродовж цього адміністраційного року заснує бібліотеку для дітей та молоді (доросту). У місцевостях, де нема ніякої бібліотеки, мусить бути при бібліотеці РШ заложений також відділ для старших.

9) Бібліотеки засновувати та доповнювати тільки через Книгарню РШ у порозумінні з організаційним відділом Головної Управи РШ.

10) На основування та доповнювання бібліотек РШ організувати окремі фонди, не нарушуючи дотеперішніх фондів та впливів призначених на інші цілі РШ.

1) До кожної бібліотеки РШ закупити всі дотеперішні видання РШ і на будуче обовязково закуповувати всі нові видання РШ.

12) Загальний Зїзд звертається з проханням до всіх українських видавництв, щоби на будуче залишили видавництво стінного календаря виключно Рідній Школі. Календар Рідної Школи повинен найтися у кожній українській хаті.

13) Всі Кружки РШ, всі школи й установи РШ мають обовязково передплачувати і поширювати журнал „Рідна Школа".

ПОБОРЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ОТРУТ.

14) Загальний Зїзд РШ одобрює акцію Українського протиалькогольного і протинікотинового Т-ва „Відродження" у напрямі боротьби з найбільш шкідливими суспільними язвами: алькоголізмом і нікотинізмом та взиває Рідну Школу до ще більш активної співучасти у тій боротьбі з метою виховати нове повновартне покоління.

ОРГАНІЗАЦІЯ.

15) Загальний Зїзд РШ закликає все українське громадянство, що стоїть на національному ґрунті, конечно обєднатися у Рідній Школі, вступаючи масово в її члени. Особливішу увагу звернути на молодь від 14—18 літ.

16) В кожній місцевости зорганізувати Кружок РШ якщо його ще нема.

17) Оживити кожний малодіяльний Кружок РШ.

18) Всі Кружки РШ дбатимуть про своєчасне стягання членських вкладок від своїх членів та про правильну господарку і діловодство.

19) Всі Кружки РШ вживатимуть своїх фондів тільки на рідношкільні цілі.

ПОВІТОВІ СОЮЗИ КРУЖКІВ РШ.

20) Щоби наладнати конечний статутовий провід і нагляд над місцевими Кружками РШ — мають всі Кружки даної області до кінця рідношкільного адміністраційного року подбати про зорганізування у місці осідку староств передбачених статутом РШ Повітових Союзів Кружків РШ і то без огляду на якінебудь перешкоди.

ДЖЕРЕЛА ДОХОДУ.

21) Тому, що обсяг діяння Рідної Школи залежить у високій мірі від грошевих засобів, — Загальний Зїзд РШ взиває всі Кружки РШ конечно зложити на ці потреби в році принайменше такі суми, які вказала для окремих повітових Союзів (Кружків) РШ Головна Управа РШ, — а на які складаються приписані відсотки вплачених членських вкладок, доходів з імпрез і т. п.

22) Тому, що діяльність РШ виходить на користь окремих громад, Кружки РШ кожного року вимагатимуть від громадських, волосних і повітових Рад, щоби вставляли в буджеті відповідні суми на потреби РШ і пильнуватимуть, щоб признані суми були своєчасно на властиву ціль виплачені.

23) Визнаючи Рідну Школу як єдину загально-національну шкільну і виховну установу, Загальний Зїзд РШ домагається, щоби Головна Управа РШ скликала в найближчому часі представників всіх центральних економічних установ, які остаточно вирішать справу постійної матеріяльної допомоги РШ. Крім того всі центральні т-ва видадуть відповідні поручення до всіх низових клітин головно торговельних, щоби вони зобовязались і виплачували на Рідну Школу постійно щомісячні датки. Крім належних місячних вплат кожна установа має обовязково складати більші одноразові датки зі свого обороту чи відповідних зисків.

24) Загальний Зїзд РШ стверджує, що ухвали всіх українських центральних установ з 3-го червня 1920 р. у справі традиційної „коляди" і „писанки" на Р. Школу залишаються в силі та обовязують всі українські установи та ціле українське громадянство. Тому ніхто не має права грошей з „коляди" і „писанки" самовільно задержувати чи розділювати на місцеві потреби, а всі гроші необхідно всецілo віддати Рідній Школі.

СПІВПРАЦЯ.

25) Загальний Зїзд РШ доручає Головній Управі РШ перевести переговори з Головним Виділом Просвіти, Союзу Українок і Сільського Господаря у справі поділу праці між тими Т-вами для доцільної співпраці.

ПОДЯКА ЗА ПОМІЧ РІДНІЙ ШКОЛІ В МИН. РОЦІ.

26) Загальний Зїзд РШ з признанням висловлюється про всіх тих членів і прихильників РШ та про всі ті установи, що старалися в м. році Рідній Школі помогти матеріяльно.

Загальний Зїзд висловлює щиру подяку українській пресі за її моральну й річеву підтримку змагань РШ, зокрема українській кооперації, що з великим громадянським зрозумінням поставилася до покликів РШ й дала їй визначну матеріяльну поміч.

Загальний Зїзд РШ висказує особливше признання й подяку українській еміграції — у першій мірі зі Злучених Держав Америки й Канади за визначну допомогу, а зокрема „Обєднанню Українських Організацій в Америці", що завсіди ставиться з найбільшою прихильністю до діяльности Рідної Школи та наглядним ділом виявляє свою оцінку її праці.

Закарпаття в анґлійській пресі.

В анґлійській пресі появляються від якогось часу більш або менш обєктивні статті про Закарпаття. До найновіщих статтей належить і стаття поміщена в січневому числі „Контемпорари Ревю" (Льондон). Стаття займає сім сторінок друку, як автор підписаний Гергард Шахер.

Подаємо без коментарів уривки та короткий зміст статті. Заголовок її: **„Закарпаття на дорозі до автономії"**.

„Закарпаття, — починає, автор — це територія 12.600 квадр. км., трохи менше ніж десята частина цілої Чехословаччини. Згідно з останнім переписом Закарпаття має 727.000 населення і творить одну з найцікавіших проблем південно-східної Европи. Закарпаття важке не тільки завдяки стратегічному положенню, воно творить міст між далеко вище культурно поставленими провінціями Чехословаччини та її союзницею, Румунією, а також цікаве тим, що становить одиноку того роду стрічну точку, де сходяться східна й західна культура. Цю територію віддали Чехословаччині на основі рішення мирової конференції з виразним застереженням, що Чехословаччина має піднести культурний та економічний рівень населення і що має надати найширшу автономію, яку тільки можна допустити в межах чехословацької республіки, і тоді, коли населення буде до неї якслід підготоване. Чехословаччина мала виконати культурне завдання першої ваги, бо, коли перебирала Закарпаття, то його положення було справді невідрадне".

Згадуючи причини, що спонукали населення Закарпаття голосувати за прилученням до Чехословаччини, пояснює автор також хто це є „русини". „...Годиться завважити, що русини на Закарпатті почувають себе частиною української нації, тої, що у великій, міліоновій масі розділена між Совітами, Польщею та в меншій кількости між Румунією і Чехословаччиною.

Далі, автор подає інформації кілько вкладу зробила Чехословаччина на економічну розбудову Закарпаття. „Закарпаття ще не може покладатися на власні фінансові сили, але положення кращає з року на рік і можна припускати, що небаром дійде воно до наміченої цілі".

Цікаве також інтервю автора з президентом Бенешом. „Загально беручи, — сказав президент Бенеш, — в нашій державі все остане тільки дві великі меншини, себто німці й мадяри. Не бачу в тому ніякої цілі, щоб на Чехословаччину накладали ще один тягар, руську меншину, вже хочби з цієї одної причини не повинен ніхто сумніватися, що Прага мала б якийсь намір здержувати Закарпаття в його розвитку до автономії".

В статті подані здобутки, які осягнуло Закарпатя в останніх роках і підсумки, як далеко зреалізована вже автономія. Що Закарп...

лаття економічно й культурно все ще остає позаду інших земель в межах Чехословаччини, це автор признає. — „Треба признати заслуги, що їх Чехословаччина положила для Закарпаття, та рівночасно треба й зазначити, що цей край остає ще далеко позаду інших, західних провінцій республики, чи це під економічним, політичним чи культурним оглядом".

Про ослаблення комуністичних впливів на Закарпатті пише автор таке: „Останніми роками бачимо на Закарпатті зменшення комуністичних нахилів, хоч передше вони були досить сильні. До того причинилися передовсім масові розстріли українських націоналістів в Совітах.

Стаття закінчується надією, що „правдоподібно вже за кілька літ зреалізується приречення, дане на мировій конференції і Закарпаття, зростаючи постепенно в силу, дійде до повної автономії в межах республики Масарика і Бенеша".

Обговорюючи статтю поміщену в Контемпорери Ревю" не можна поминути без згадки знаменитої статті про Закарпаття, ілюстрованої прегарними фотографічними знимками, яка появилася в січневому числі місячника „Атлянтіс" (Берлін-Ціріх) у німецькій мові. Заголовок її: „Стара Европа на Закарпатській Україні". (Ернст Баргель). Стаття заслуговує на докладнішу увагу.

Менше вартісна стаття, хоч теж ілюстрована гарними знимками, появилася в тижневику „Лейді" (Льондон), з 14. жовтня 1937. р. Заголовок її: „На Підкарпатській Руси" авторка Джуен Ґріффін.

(УКРБЮРО, Льондон).

—o—

Анґльо-совітські диспути в справі

ЛЕНІНГРАДСЬКОГО КОНСУЛЯТУ.

Справа британського ґенерального консуляту в Ленінграді все ще не полагоджена. Кілька тижнів тому повідомив совітський комісаріят закордонних справ британський уряд, що з тої причини, що совітський уряд має в Анґлії тільки один свій консулят, жадає він, щоби і Велика Британія обмежилася до одного консуляту на території Совітів.

Було ясно, що Москва бажала припинення діяльности британського ґенерального консуляту в Ленінграді. Зате в Льондоні не думають відкликувати ґенерального консуля з Ленінграду, п. Ґлііт-Смита. Але придержуючися букви совітського домагання, британський уряд замкнув свій консулярний відділ в Москві, оставляючи тільки одного консуля в СССР.

Як запевняє англійська преса, крок британського уряду заскочив Совіти, які під всякими претекстами бажали позбутися з Ленінграду всіх чужинецьких представників. Причиною цього мали б бути великі воєнні розбудови в Ленінграді. „По всякій правдоподібности — пише „Дейлі Телеграф" з 24. січня ц. р. — совітський уряд буде докладати всіх можливих старань, щоб позбутися британського консуляту в Ленінграді. Має бути фактом, що приказ на зачинення всіх чужинецьких консулятів в Ленінграді видав сам Сталін, і тому комісаріят Літвінова не має тут багато до говорення".

Літвінов передав був британському урядові бажання Совітів у справі зачинення консуляту.

Як остаточно справа покінчиться, годі ще передбачити, бо Анґлія обстоює при свому. Вона виповнила прохання совітського уряду і зредукувала до одного, який тепер є в Ленінграді.

(Укбюро, Льондон.)

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 20. Вівторок, 7. лютого (26 січня) 1888.

„Програма ДІЯЛЬНОСТИ РУСИНІВ".

У дальшій частині звіту з загальних зборів „Народньої Ради" подає „Діло" реферат голови проф. д-ра Олександра Огоновського п. н. „Наше політично-народне становище і випливаюча звідси програма діяльности русинів".

„Ми, галицькі русини, споконвічні мешканці цієї землі, є частиною великого, 20-тимільйонового (мало-) руського народу, самостійного серед громади вселюдських народів, окремого від польського і російського народу.

„...Стоїмо за охороною і розвитком нашої народности — ми народовці.

„Запоруку нашої будучини, як народу, хочемо шукати у розвитку згідним з духом часу й ідеями віку, хочемо поступу — ми п о с т у п о в ц і і л ь б е р а л и.

„Правдивим лібералізмом уважаємо тільки такий, що до свободи та рівноправности допускає не тільки одиниці, але й народи, тому ми противні всякому виключуванню свобід на користь окремих клас, партій або народів; історія вказує нам люд, як підставу нашого народнього буту і сили: ми хочемо добитися правди для того люду, — ми д е м о к р а т и.

„А наше місце у громаді славянських народів, наші етнографічні границі, наші історичні досвіди кажуть нам шукати ідеалу правно-політичного життя у федералізмі — ми ф е д е р а л і с т и.

„...Хоч обезсилені матеріяльно і морально, не виннародовились ми під гноблячою нас управою шляхетчини, не втратили навіть нашої територіяльної відрубности і прийшли під управу Австрії як Руське Князівство".

Дальше заява, що з уваги на те, що австрійські монархи наданою конституцією запевнюють справедливу полагоду нашої справи „стоїмо ми, галицькі русини, вірно при престолі Габсбурґів", але тому, що дотеперішній централізм „здав нас політично на поталу противних нам елементів... ми є противниками централістичної вірноконституційности, і не станемо за урядом, що не підійме конституційної оборони наших прав та інтересів".

„Хочемо автономії країв і автономії народів — а доки не добудемо тієї другої, не можемо задоволитись першою, бо без тамтої стає вона гегемонією, і красвий централізм, в якого руках засоби винародовлення, не кращий для нас від державного централізму.

„Віра і нарід, обряд і народність звязані у нас так тісно з собою, що тих святощів легковажити не смісмо, — стоїмо за повагою і силою нашої церкви і за її автономією і будемо берегти, щоб її справи рішала тільки духовна влада згідно з давніми правилами і звичаями без постороннього вмішування".

Вкінці заява, що політичного ідеалу русинів з 1848-го року „не можемо, ми русини, ніяк зрікатися".

ВІДБУДОВА ІСТОРИЧНОЇ ПОЛЬЩІ.

В політичному огляді така замітка: „Мінхнер — давніше „Авґсбурґер" — Альґем. Цайтунґ" містить звіт з польського свята у Женеві 25-літнього ювилею польського повстання з 1863 року і дає від себе таку заввагу: „З цілого серця бажаємо полякам всякого можливого успіху, — але жалуємо, що не можемо ділити їх надій, яких сповнення видається їм таке близьке. Це торкається особливо надії і змагань до відбудови історичної Польщі, про які, здавалось, свідчили „литовська погонь" та „київський архангел", вміщені у гербі Польщі (у салі свята). Литвини і малорусини — покликуємось тут на численні видання київського професора Драгоманова — не хочуть нічого чути про відбудову польської держави на їх землях.

Загальні Збори Союзу Українських Купців у Львові.

В неділю 6. ц. м. відбув Союз Українських Купців у Львові, центральна орґанізація наших купців і промисловців, свої річні, XIV. з черги, Загальні Збори. В 8-ій год. ранку відправив о. Домет Садовський **Службу Божу** в Преображенській церкві в наміреннях Союзу. В 9-ій год. відбулось **засідання голов філій**, на якому обговорено низку актуальних питань.

На Заг. Зборах явились місцеві члени числом 173, відпоручники 23 філій СУК з краю, десятичленна делеґація купців із Волині та коло 100 гостей, між якими було теж 20 волиняків, слухачів бранжевого курсу, що саме день перед цим закінчився.

Збори, які цим разом відбулись у примішенні „Української Бесіди", отворив **дир. Я. Скопляк.** Він привитав усіх присутніх, зокрема присутню на салі сеніорку українських промисловців п. Олену Левицьку та представників преси. На його зазив віддали присутні честь помершим у звітовому році членам Т-ва повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою. Відтак голова виголосив довшу промову. Він вказав на те, що праця СУК мусить іти дальше куди живіше, як досі; ми мусимо закинути вже думку, що ми ще в початках і тим оправдувати нераз брак відповідного орґанізаційного розламу. Як серед членів, так і серед філій є більше і менше вартісні, а то й зовсім безвартні одиниці. Здоровий елемент мусить підтягнути менше свідомі одиниці на відповідний рівень та відмежуватись від невиличних, з якими нам не по дорозі. Союз мусить стати обєднуючим центром для тих, що не тільки ради хліба ввійшли в такий важний для нашої нації стан купців і промисловців, але які водночас розуміють свою ролю з цього приводу і свої обовязки. Спиняючись при минулорічній діяльности СУК, голова підкреслив спеціяльно ролю і працю Пром-Банку.

На протест інж. Б. Дурбака з приводу відомого нахабного виступу пос. Войцеховського рішено вислати негайно тричленну делеґацію до Й. Е. Митрополита, почесного члена СУК, з запевненням синівської любови і привязання. Другу делеґацію вислано до Комітету, що влаштував академію з приводу 20-ліття IV. Універсалу, з оправданням, що купці і промисловці не можуть узяти участи в цьому святі незалежности й соборности.

Відтак зїзд приступив до ділової праці. Широкий реферат про минулорічну діяльність Союзу виголосив секретар **Дм. Конюх.** Референт подав, що Союз мав з кінцем 1937. р. 4.089 зареєстрованих членів у централі і в 35 філіях, але далеко не всі вони є правдивими членами. У звітовому році повстало 10 філій. Пятьох нових філій досі влада не затвердила. Відбулось багато анкет, сходин і відчитів. У терен виїздили: голова, секретар, орґанізатор та урядовець Союзу. Полагоджено масу справ з користю для членів. СУК у Львові затруднює 2 постійні сили в канцелярії та одного орґанізатора. В Союзі є 5 секцій. Фаховий дошкіл ведений з успіхом (досі 3 бранж. курси у Львові і по одному в Станиславові та в Яворові). Дальше поручив прелеґент ось-такі справи: пресовий орґан Союзу, бібліотека, бурса, гуртова обслуга, кредитова поміч, посередництво праці, Пром.-Торг. Палата, Скарбова Палата, пропаґанда рідного промислу, фонд будови „Дому Купця", жертвенність на нар. цілі, участь у гром. житті, жіноцтво в торговлі, півн.-зах. землі і 15-ліття Союзу та закінчив пляном праці на р. 1938.

Дальше звітував **інж. Крохмалюк**, голова „Ґрупи Промисловців". Він згадав про живу діяльність Ґрупи, про її участь у виставах і показах, про пропаґанду нашого промислу і заходи обєднати всіх промисловців (скасування т. зв. конкуренційної клявзулі) і згармонізувати свою працю з кооперативним промислом.

Довше спинився над значінням підтримки українського промислу нашим купецтвом **інж. Глинський**. Відтак занявся він рахунковим звідомленням (біл. надвишка 730.72 зол.), додаючи до нього цінні коментарі.

Після звіту Провірної Комісії й ухвалення абсолюторії для уступаючого Виділу почалась ґенеральна дискусія над звітами, в якій взяли участь пп.: Миколайський (Волинь), ред. Несторович, Хомяк (Самбір), Пригродський (Коломия), Гумен (Жовква), Пилат (Рогатин), Сенечко (Дрогобич), Марко (Перемишль), Деминчук (Надвірна), Дроздовський (Львів), Сабатий (Золочів), Литвинка (Самбір), Гойнк (Львів) та інші.

Ця дискусія була перервана в початках звідомленням обох делеґацій, про які є згадка вище. Вони повернулись, виконавши своє завдання, про що склали звіт перед Зборами інж. Дурбак — з відвідин Й. Е. Митрополита і інж. Попович з розмови з Комітетом академії. В дискусії порушено чимало актуальних і цікавих справ.

На пропозицію Комісії-Матки вибрано головою Союзу знову **дир. Я. Скопляка** (при довготривалих оплесках). До Виділу вибрано пп.: М. Ковалів, Д. Конюх, дир. С. Герасимович, Ю. Ломаґа, інж. Б. Попович, інж. В. Р[illegible], [illegible]ський, інж. Киндій, інж. Мілянич, Т. Пел[illegible], [illegible] Думин, В. Трач (Тернопіль), І. З[illegible] (Збараж). На заступників вибрано: п. Х[illegible], зі Самбора і зі Львова пп.: Терлецького, [illegible]цика і Проця. До Провірної Комісії вибрано інж. Ю. Крохмалюк, інж. О. Клюфас і п. Е. Г[illegible]викович.

У внесках і запитах обговорено та проголосовано кілька резолюцій: про відношення до Промбанку, про Господ. Раду Сх. Галичини, про торговельну молодь та про конечність зорганізувати її по всіх філіях в окремих секціях і про відповідну опіку.

Збори закінчилися в год. 17.30 відспіванням національного гимну. У спільному обіді взяла участь значна частина учасників Зборів, провід і делеґати з Галичини та з Волині. По обіді відбулась у Союзі товариська забава і танці при музиці п. Яблонського.

Не зволікайте з присилкою дару на коляду Рідній Школі, бо кожна проволока приносить шкоду цій необхідній українській установі сучасної доби!

Сторінка без політики.

Король найменшого европейського королівства женитьcя.

Перед кількома днями відбулися заручини володаря найменшого европейського королівства, короля Ахмеда Цогу І. з графянкою Жеральдиною Апоний, представницею одного з найстарших мадярських аристократичних родів. Ці заручини викликали справжню сензацію в Европі та дали часописам тему до ріжнородних статтей.

Альбанський король уже немолодий, всеж таки цього 43-літнього мужчину вважають сьогодні найпристійнішим монархом Европи Є він правовірним мусулманином, а його наречена походить з аристократичної родини, відомої зі свого великого привязання до католицької церкви. Справа віроісповідання була вже давніше причиною розбиття ріжних подружніх плянів короля Цогу, який хотів уже був свого часу одружитися з одною італійською княжною, відтак з італійською аристократкою і вкінці минулого року з графянкою Ганною Мікеш, сестріницею б. мадярського премієра гр. Бетлена.

Графянка Мікеш приїхала вже була навіть до Тірани, столиці Альбанії, в якій мали відбутися заручини. Та в останній хвилині наречена заявила, що без згоди папи не повінчається з королем. Згоду папи могла вона дістати лиш під умовиною, що подружжя відбудеться в католицькім обряді і що дітей теж будуть виховувати в католицькій вірі. Альбанська конституція містить у собі точку, що альбанський король мусить бути мусулманином. Крім того король Цогу та його ціла родина теж сильно привязані до віри Пророка.

Одначе тепер заручини короля з католичкою — це вже безсумнівний факт. Вістки, що їх подали деякі закордонні часописи, що мовляв папа дав дозвіл на те подружжя без задержання умовини католицького хрещення і що до дітей зовсім неправдиві.

Навпаки появилися вістки, що графиня Апоний змінить віру і повінчається по приписах корану. Ще інші вістки голосять, що обі „сторони" вдоволяться цивільним шлюбом. Весілля відбудеться імовірно в березні.

Гр. Жеральдина Апоний є дочкою гр. Юлія Апоний, який уже не живе, сина гр. Людвика маршала двору цісаря Франца Йосифа І. і братанича славного державного мужа Альберта гр. Апоний та американки Вірджінії Гледіс Стюарт, якої рід виводять з англійських емігрантів, що приїхали до Америки на чердаку славного „Майфловер". Як відомо, родини які можуть виказати своє походження від тих перших емігрантів, можуть вважати себе американською аристократією. Графиня Апоний вийшла по смерти свого мужа знову замуж за якогось французького дипльомата. Отже, коли йде про скількість синьої крови у жилах графянки Апоний, то має вона її аж за багато. Зате, коли йде про гроші, то справа трохи гірша, бо хоч вона має якийсь земельний маєток у Чехословаччині, то майбутня королева Альбанії працювала ще недавно на скромній урядничій посаді в Національнім Музею в Будапешті. Її сестра була співвласницею модної крамниці з капелюхами у Відні.

Наречена короля Альбанії уродилася в Женеві 6. серпня 1915 р., значить вона молодша на цілих 20 літ від свого нареченого, який уродився 8. жовтня 1895. р. Графянку Жеральдину виховували у Франції та в Америці і щойно перед кількома роками вернулася вона до Европи і замешкала у своєї тітки графині Аделі Апоний.

Молода пара познайомилася серед незвичайно романтичних умовин. Король Цогу має 6 сестер, які часто відбувають подорожі по Европі. Одна з княжень заприязнилася підчас свого побуту в Будапешті з графинею Жеральдиною, яка дала сестрі короля свою світлину на памятку. Коли княжна Цогу вернулася до Парижа, показала світлину братові, який закохався у графині Апоний від першого погляду. Перед кількома місяцями король Ахмед стрінувся з Жеральдиною перший раз у Венеції. Знайомство перейшло швидко в горячу любов, яка тепер не зважаючи на ріжні перешкоди тріюмфує.

1. ц. м. альбанський парлямент згідно з конституцією, дав королеві Цогу дозвіл на подружжя з графянкою Жеральдиною Апоний і в березні службовичка Національного Музею в Будапешті, вложить на свою голову королівську корону единої в Европі магометанської держави.

Малій фільмовій зірці поставили памятник.

Якщо міркою успіху якоїсь зірки є зацікавлення публики та скількість листів, які щоденно надсилають, то успіх малої Шерлі треба рішуче вважати рекордовим. Ні Ґрета, ні Марлена, ні інші славні зірки не можуть почванитися такою популярністю і признанням публики. Той малий 9-літній дітвак зумів полонити для себе серця всіх без винятку.

Шерлі — пишуть американські часописи — це більше як талант, це справжній акторський геній, який трапляється раз на сто літ.

„Чудові діти" екрану жили дуже коротким життям. Їх слава кінчилася по двох-трьох картинах. Мала Шерлі почала свою карієру 5 літ тому. За той час мала дівчинка дала кіновій публиці стільки мистецької насолоди у своїх прегарних фільмах, що вдячні американці рішили поставити їй у Голівуді памятник. Особливо таке вирішили фільмові кола по останній успішній фільмі малої Шерлі п. з. „Стрілець із Бенгалі".

Темою тієї фільми є кривава ворохобня в Індіях. На кривавому тлі, на тлі геройської оборони форту виринає дві постаті: малий полковий довбуш Руш — Шерлі Темпль і велитень десятник із голубиним серцем — Віктор Леглен. Ця фільма з малою зіркою має незвичайний успіх. До реалізації тієї фільми режисер Джін Форд вжив кілька полків славної американської кінноти, яка згідно зі сценарем перемінилася у бенгальських стрільців.

Процес ґрафині Вельопольської.

Небавом почнеться в Берліні процес проти польської аристократки графині Вельопольської, арештованої ще 5. жовтня м. р.

Муж графині Вельопольської взяв на оборонця варшавського адвоката Ґустава Байґіна. Розправа відбудеться при зачинених дверях. Графиню обвинувачують в шпіонажі та в державній зраді. Подробиці цілої справи держать у тайні, одначе сплітки кажуть, що Вельопольській закидують вину у звязку зі зустрічами з одним французьким старшиною на Рівері.

—o—

Складав іспит замісць жінки.

Паризька преса описує трагікомічну пригоду яка недавно трапилася одному вищому урядникові.

Петро Робер, д-р права та вищий митний урядник в одному провінціональному французькому місточку рішив у жіночому одязі скласти іспит за свою жінку, яка намагалася здобути посаду у виділі суспільної опіки.

Передягнувся він у поїзді, так, що до Парижа приїхали дві пані Робер.

Пані Робер ч. 2. виглядала на дуже елегантну й принадливу жінку, у прегарній перловій суконці й плащику, припудрована, вимальована, у мештах на високих закаблуках... Тільки мешти були „трішечки" за великі.., мали ч. 44.

І саме ці мешти стануди причиною катастрофи, бо якби жінка передягнулася за мужчину, то ледви при іспиті звертав би хтось із мужчин на неї увагу. Зате жінки, навіть при іспитовій тремі і при найбільшім схвильованні, не забудуть оглянути свою сусідку, чи партнерку від ніг до голови. Отже і в цім випадку кандидатку оглядала від ніг до голови не іспитова комісія, лиш одна з кандидаток, яка теж складала іспит. Приглядаючися своїй сусідці від ніг до голови, вона спинилася на ногах і підскочила запримітивши мешти ч. 44.

Робера пізнали. Збентежений правник, давай плакати. Відтак вибіг з будинку і кинувся до Сени.

Його вирятували та посадили у вязниці за намаганий обман. Підчас слідства заявив він, що низька платня не давала йому змоги відповідно виховувати 4 дітей.

— Отже я хотів — каже він — щоб моя жінка дістала цю посаду. Та я знаю, що вона непідготована до такого важкого іспиту.

Французька преса сподіється, що висміяного урядовця не покарають дуже гостро, беручи під увагу справді незавидні умовини, що його приневолили до такого вчинку.

ДОЧКА КНЯЖНИ ЮЛІЯНИ.

Голяндія поринула в радощах з приводу народин престолонаслідниці. Вже безпосередньо після народин, не важаючи на жахливу бурю, сотні людей по містах і селах гуляло до ранку під відкритим небом. У Гаї, Амстердамі, Ротердамі на міських площах грали орхестри.

Радість голяндів триває далі. У костелах правлять богослуження, дзвонять дзвони. По ресторанах і каварнях напитки пливуть рікою.

Чергового дня після народин князь Бернар показав новонароджену дочку бурмистрові міста, який списав акт про народини княжни Емми, Вільгельміни, майбутньої наслідниці голяндського престола.

Княгиня Юліяна почувається зовсім добре. Її донечка важить 7 і пів фунта й висока на 51 цм. Якщо вже можна тепер дошукуватися якоїнебудь схожости, то маленька подібна з лиця до матері.

До палати приходять з усіх усюдів привіти. Одним із перших телеграму і китицю помаранчевих квітів прислав екскайзер Вільгельм.

Корпорація цукорників Борну подарувала княжні бузька з цукру, високого на півтора метра. Фельчерки Гаги прислали білу колиску.

—o—

ЛЮКРЕЦІЯ БОРДЖІЯ У ЛЬОНДОНІ.

Небавом загостить до Льондону Люкреція Борджія. Та не тільки вона. Багато інших найславніших жінок мешкатиме над Темзою. Ось деякі з них: Клеопатра, Діяна де Поатіє, Нель Ґвін, пані Помпадур, пані Рекаміє, цісарева Евгенія. Мешкатимуть вони у кімнатах, які колись у давнину вони займали.

Виглядає ця вістка на якусь казку... проте вона правдива. Бо в Льондоні уладжують виставу, на якій молоді жінки, якнайбільше подібні з лиця до славних красунь — гратимуть їх ролю. Для кожної з тих пань призначили на виставі приміщення з її доби, таке саме, як вона займала за свого життя.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ПОВЕЛОСЯ.

Перед каварнею стоїть авто: В авті дрімає шофер. До нього підходить якийсь добродій і дає лист із дорученням передати його власникові авта:

— Прошу віддати цей лист вашому панов.

Шофер іде до каварні і дає лист власникові авта, який счудований читає таке:

„Не поведеться, добре. Поведеться — ще краще."

— Що воно має означати? — питає власник авта шофера.

Шофер прочитав, хвилину подумав, прожогом кинувся на вулицю і по хвилині вертається.

— Повелося — каже.

— Що? — питає власник.

— Украв авто.

Неписьменність — велике нещастя одиниці й народу. Вона зупиняє людину й нарід у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу цю найкраще вести за допомогою буквари з читанкою „ДО СОНЦЯ", що коштує всього 50 сотиків.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Загальні Збори „України“.

В неділю 6. лютого ц. р. відбулися в домівці С. Т. „Україна“ чергові Загальні Збори із звичайним порядком нарад. Збори відкрив голова т-ва дир. О. Левицький, який згадав померших членів т-ва та виділу. Збори вшанували їх память одноминутною мовчанкою.

Зборами проводив інж. Павлик, секретарювали пп. Дуткевич і Панчак. Опісля поодинокі члени виділу подавали звіти з минулорічної діяльности.

Перший з черги подав секретар п. Панчак. Матеріяльний і моральний стан Т-ва у звітовому році замітно покращав. Усі чинні секції Т-ва могли почванитися своїми успіхами. Зокрема оживлену діяльність виявила футбольна секція, яка теж начислює найбільшу скількість змагунів. В минулому році створено з Т-ві боксерську секцію, яка по ледви річній заправі виступила до змагань і здобула віцемистецтво львівської Б-кляси. Також прегарними успіхами могли почванитися наколесники, одначе при зеленім столику обезцінено їх спортові висліди. Членів має Т-во 433, з того 320 звичайних членів і 123 змагунів. Число членів ще рішуче замале, бо у Львові повинно бодай потроїтися. Засідань у звітовому році відбув виділ 28. До секретаріяту прийшло 348 писем, вийшло 425.

Касовий незвичайно дбайливо опрацьований звіт подав скарбник п. Вербівський. Приходи в минулому році дали суму 28.546.85 зол., розходів було 28.486.21 зол., значить, що касу замкнено з днем 31. XII. 1937 р. готівкою 60.64 зол.

Спортові імпрези дали 13.512.69 зол., значить 7.413.56 зол. більше, як минулого року. Найбільші приходи дала футбольна секція, бо жертводавцем був голова Т-ва дир. Левицький.

Біланс Т-ва за минулий рік замкнено, по 30% амортизації виряду і 10% рухомостей, надвишкою над пасивами сумою 5.130.09 зол.

Звіт футбольної секції подав її провідник дир. Е. Чучман. Копуни „України“ виконали свої завдання в минулому році якслід. Ще мабуть ніколи не стояли вони так близько мистецтва Округи, як на весну минулого року. Осінню рунду закінчила перша дружина „України“ на третьому місці. Та не лиш високий рівень гри першої дружини дає змогу нею чванитися. Секція має тепер найбільше членів з усіх інших секцій Т-ва і — це найважніше — має багате джерело добірного людського матеріялу в молодших дружинах, зокрема в дружині юніорів. Провідник секції має облекшене завдання, бо не потребує боятися, що коли нестане одного грача першої дружини, стане перед проблемою, що не зможе скомплетувати дружини. Молодняк є тієї якости, що в кожній хвилині можна поодиноких його змагунів перекинути до репрезентаційної дружини. Молодим грачам недостає лиш змагової рутини. Докладніші дані з діяльности секції копаного мяча подав п. Г. Терлецький, який вів цілий рік точну хроніку секції. Перша дружина грала рекордову скількість метчів, бо 40, з того товариських 14 (8 виграних, 2 нерішених і 4 програних з відношенням воріт 46:27), мистецьких 26 (14 виграних, 7 нерішених і 5 програних, з відношенням воріт 67:44). „Королем“ стрільців першої дружини був Скоцень II, який стрілив 38 воріт. Друга дружина відбула 22 змагань, з того виграла 11, нерішила 4 і програла 7 з відношенням воріт 54:48. Юніори відбули 13 метчів, виграли [illegible], програли 6, та осягнули при тім відношення воріт 40:23. „Королем стрільців“ молодших дружин був Зубач, який здобув 22 воріт.

Звіт боксерської подав п. Конашевич. Секція не мала якийсь час провідника, чи пак мала кількох, які постепенно змінялися і щойно при кінці минулого року провід секції обняв п. Конашевич. Боксерська секція заповідається дуже добре. Вона має за собою вже 5 метчів, з того 2 мистецькі і 3 товариські. На 5 метчів боксери „України“ виграли один метч, програли 4, хоч і [illegible] різницею пунктів. Боксери могли були здобути мистецтво Б-кляси, одначе нельояльність Чорних, які виставили до мистецького метчу II. дружину скріплену кількома змагунами першої дружини, станула цьому на перешкоді. Мистецтво здобула дружина Стшельца, яка програла з „Україною“ 9 : 7. Тренінги боксерів веде спеціяльний, заанґажований тренер, який запевнює, що боксерська секція „України“ має найкращий людський матеріял у Львові. На тренінги, які відбуваються двічі в тижні, приходить за кожним разом к. 30 змагунів.

Гаківкова секція теж опинилася була після смерти бл. п. члена виділу п. Пазуняка без провідника. Кермували нею спільно: голова т-ва дир. О. Левицький і п. Конашевич. Гаківкова секція, яка має, за малими вимкамн, дуже молодий елемент, осягнула в минулому діловому році свій найважчий рівень та здобула віцемистецтво Львова в гаківці.

Одна з наймолодших акцій, якою кермував п. Яримович Р. виказує теж незвичайно гарний розвиток. Її поодинокі змагуни здобули ріжні мистецькі титули, яких їм „зелений столик“ не хотів признати. Справа деяких наколесницьких змагань наколесників України жде ще свого вирішення на загальних зборах Союзу львівської наколесницької округи.

Наколесники стартували 20 разів, з того Україна уладила сама 4 змагань.

З черги дир. Костик іменем Контрольної Комісії подав звіт і поставив внесок дати минулорічному виділові абсолюторію і гаряче подякувати голові за поставлення т-ва на справді европейський рівень.

У доволі обширній та діловій дискусії над звітами брали участь такі промовці: дир. Ковалисько (признання цілому виділові і змагунам за минулорічну працю), п. Скрегота (проналмір футбольних змагань), ред. Сливка (про потребу зорганізування легко-атлетичної і жіночої секції та про посилення заходів у справі придбання власного спортового майдану), п. Сія, п. Шехович, м-р Бутель (про болячки й потреби боксерської акції), тренер копунів п. Мора (про недостачу амбіції серед поодиноких змагунів і несолідність старших змагунів підчас тренінгів), п. Підлісецький (про ріжні болячки футбольної секції зокрема про посилення дисципліни серед копунів, зокрема в першої дружини) і п. Романець (про потребу акції спортових гор). Відповідав промовцям п. Конашевич і п. Чучман.

Після дискусії збори признали абсолюторію минулорічному виділові.

Зміни статуту рішили збори не переводити.

Комісія-Матка у складі: інж. Шепарович, м-р Воровець і п. Пацин подали Загальним Зборам таку листу нового виділу: голова дир. О. Левицький, I. заст. голови інж. Павлик, II. заст. голови дир. Чучман, секретар п. Дуткевич, скарбник п. Вербівський. Члени виділу: пп. Конашевич, Грещак, Терлецький та інж. Шепарович. Заступники: пп. Верхола, Назар і Яримович. Листу Комісії-Матки приняли Збори одноголосно.

Контрольна Комісія: дир. Ковтунюк, дир. Филипович і дир. Костик.

На внесення дир. Чучмана Збори іменували почесними членами т-ва дир. Е. Нагірного і дир. М. Лазорка, та висловили подяку українській пресі за моральну підтримку т-ва. Д-рові Кашубинському у Львові та д-рові Локачеві з Миколаєва за лікарську поміч у діловому році. На внесення м-ра Харука переведено збірку серед членів З. З. на Рідну Школу, яка дала суму 30 зол.

З уваги на велику поміч, яку давала т-ву Народня Лічниця у Львові, Збори рішили висловити П Протекторові та Основникові Екс. Митрополитові Андреєві свою подяку та пошану, та рішили просити Його благословення у дальшій праці Т-ва.

Збори закінчено відспіванням національного гимну.

Хто забуває про свій обовязок супроти Ювилятки „Просвіти“, той забуває про майбутню долю Нації.

ФУТБОЛ.

КАТОВИЦІ. Польський Шлеськ — Німецький Шлеськ 2:1 (0:0).

КРАКІВ. Краковія — Звежинецький 7:1 (4:1). Вісла — Кабель 11:0 (5:0).

ПОЗНАНЬ. Тренінговий метч двох репрезентацій округи дав вислід 10:7 для тіму „А“.

ВАРШАВА. Такий самий метч відбувся у Варшаві і дав вислід 1:1.

БЕРЛІН. Берлін — Прага 4:1 (2:1). Міжмістові змагання виграла німецька дружина.

ПРАГА. Страсбург — Прага II 3:1 (2:0). І друга репрезентація Праги програла на власнім ґрунті.

ЛЕГКО-АТЛЕТИКА.

У Познані відбулися зимові мистецькі легкоатлетичні змагання в галі, які принесли один світовий рекорд та 7 нових польських рекордів. Світовий рекорд здобула Пейзікова в меті кулею обіруч — 21.74 м.

КОМУНІКАТ ФІЛІЇ К. Л. К. — ЛЬВІВ.

Виділ Філії повідомляє своїх членів, що 9. лютого п. р. в год. 20 відбудуться ширші сходини Клюбу при вул. Рутовського 22/II

Виділ.

—o—

Спортові новинки.

Що буде з метчом Україна-Краковія? З причини відлиги заповіджені метчі фінальової пулі не відбулися. Відбудуться вони мабуть аж при кінці місяця, якщо дозволять на це атмосферичні умовини. В кожнім разі перший метч України з Краковією відбудеться у Львові. Україна, як господар мусітиме при добрих умовинах (на випадок морозу) повідомити на 24 год. днів Краковію і відбути негайно метч. Таке доручення з уваги на непевну погоду дав ПЗҐЛ.

Речинці мистецьких метчів в гаківці Б-кляси. Як відомо, друга дружина гаківкарів України бере участь у гаківкових мистецтвах Б-кляси, які відбуваються у двох групах. Речинці I. групи такі: [illegible] Гасмонея — Дроp. 13. II. Погонь II. — Україна II. [illegible] I. Гасмонея — Україна II.; 20. II. Дроp — Погонь II.; [illegible] II. Гасмонея — Погонь II.; 27. 2. Україна II. — Дроp. [illegible] другій групі грають тільки резерви Чорних, Лехії, [illegible] В. С-у та львівського Стшельца. Та ледви чи в усі [illegible] намічені метчі відбудуться.

Перший футбольний метч у львівській Окрузі відбудеться вже в чергову неділю в Перемишлі. [illegible] тимуть: Польонія — Погонь (Львів).

Відгук боксерського метчу Україна — Сілезія. Спортовий виділ Л. О. З. Б. покарав п. [illegible] секунданта України упімненням за те, що він [illegible] підчас скандального метчу Україна — Сілезія [illegible] ти суддям увагу на їх дивну тактику [illegible] ремог. Про сам метч комунікат цього Виділу [illegible] дує ні словечком, значить усе було в „порядку“.

Нарешті висока перемога канадійців. В [illegible] відбувся метч канадійської дружини [illegible] Воєрів з комбінованою дружиною Німеччини. [illegible] ці грали дуже добре і виграли високо 8:1 [illegible]

Американські гаківкарі в Европі. Американські гаківкарі грали свій перший метч з репрезент. [illegible] та осягнули ледви скромний вислід 2:1. З репрезентацією Німеччини осягнули американці теж ледви перемогу 3:2. Виходить, та ні канадійцям ні американцям не легко буде цього року здобути мистецтво світа в Празі.

КАЛУШ, 20. I. 1938 р. П. Т. Пром-банк, Львів. Прошу перелити з мого конта зол. 750.— на біж. рахунок Д. Розточного столяра у Львові. З поважанням Іван Грицик.

ЛЬВІВ, 24. I. 1938 р. П. Т. Пром-банк, Львів. З переказаних мені п. Грициком зол. 750.— прошу перелити зол. 290.— на біж. рах. п. Р. Борися в Рівного, а зол. 170.— на біж. рах. К. Линької у Львові. Решту прошу лишити на вкупно дом'цільованих на Вент банк векселів. З поважанням Д. Розточний.

Національні війська пішли вперед на 20 кільометрів.

ЧЕРВОНІ ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО НЕВДАЧІ.

Еспанське національне міністерство внутрішніх справ повідомляє:

Національні війська посунулися на відтинку Альфамбра на 20 км. вперед, займаючи 15 сіл.

Червоні втратили 3.000 убитих, понад 2.000 полонених і чимало зброї та муніції.

Національні війська опанували цілу Сієрру Пальморру — тепер ідуть дальше вперед.

Офіційний комунікат барсельонського міністерства оборони стверджує після завзятої битви, що червоні знову втратили становище Льома Карбонера. Відділи, що займали Саілянтес де Архента і Віаядо відступили в порядку на позиції, що їх визначило командування. Лінія Сієрра Пальмера залишилась у руках червоних, що затримали на горах Себоларехос ворога, який наступає в напрямі Альфамбри.

Японська відповідь у справі розбудови фльоти.

Як подає „Ніші — Ніші“, японські міністерства маринарки і закордонних справ опрацьовують відповідь на ноти Франції, Америки і Англії, які запитали японський уряд у справі його плянів щодо розбудови воєнної фльоти. Японський уряд ствердить, що з огляду на безпеку держави він не може подати своєї морської програми; не значить це, що Японія перейде межу, визначену в нотах трьох великодержав. Розбудова японської фльоти не загрожує іншим державам.

—о—

Успіхи китайських партизанів.

Як подає китайська преса, китайські загони, яких тактикою є: непокоїти японські залоги віддалені від терену головних операцій, заняли вчора (в неділю) вечором Ютан; японці відступили в напрямі Ганчов.

У провінції Шансі китайці здобули Кіссіен.

ЯПОНЦІ ЗНИЩИЛИ ГЕНЧАВ.

З Макао повідомляють: Японські літаки й кораблі знищили до тла модерне місто Генчав на південь від Кантону. До Макао напливає відтіля чимало втікачів. У Генчав мабуть чимало вбитих і ранених.

Зміни в німецькому уряді

В НАСВІТЛЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ.

Британські офіційні кола здержуються від дальших коментарів на тему недавних змін у німецькому уряді, висловлюючи думку, що вони відносяться виключно до внутрішньої політики.

Лівa преса широко обговорює ті події, добачуючи в них прояви сильного внутрішнього тертя. Правий „Обсервер“ уважає, що такі аларми пересадні та шкідливі. На його думку англійська публична опінія повинна заняти прихильну поставу до нового міністра закорд. справ Рібентропа, який поважно заслужився для налагодження німецько-британських взаємин. Теперішня хвилина не підходить до якихнебудь провокаційних виступів з англійського чи французького боку; краще вихіснувати нагоду, щоб довести до порозуміння з Німеччиною.

КИТАЙЦІ ЗАНЕПОКОЄНІ.

Китайські урядові кола приняли вістку про зміни в німецькому уряді з деяким непокоєм: вони підкреслюють, що марш. Бльомберг мав симпатії до Китаю та що Нойрат хотів довести до закінчення далекосхідної війни, коли тимчасом Рібентроп відіграє чималу ролю при організації протикомуністичного пакту.

ВПЛИВ ДИМІСІЇ ПАПЕНА НА АВСТРІЙСЬКУ ПОЛІТИКУ.

Віденські кола коментують димісію німецького амбасадора у Відні Папена так, що Берлін після знормалізування австро-німецьких взаємин уважає його ролю покінченою і не солідаризується з австрійськими націонал-соціялістами. Тимчасом ці останні підбадьорені зміною німецького уряду: вони рахують на сильнішу підтримку Берліну. Можна припускати, що вони тепер скріплять агітацію.

З огляду на те легітимісти підкреслюють, що лише реставрація монархії може запевнити Австрію перед „аншлюсом“.

НІМЕЧЧИНА ЗЛІКВІДУЄ СВОЮ АМБАСАДУ В МОСКВІ?

Зближений до німецьких нац-соціялістів віденський часопис „Вінер Ноесте Нахріхтен“ повідомляє на основі власних інформацій з Берліна, що німецьку амбасаду в Москві мають зовсім скасувати; дотеперішній нім. амбасадор у Москві фон Шуленбурґ, стане мабуть амбасадором у Токіо.

ДОПОВНЯЮЧІ ВИБОРИ ДО ЮГОСЛАВЯНСЬКОГО СЕНАТУ.

Вчора (в неділю) відбулись доповняючі вибори до югославянського сенату. На 23 сенаторські мандати, що їх треба було розділити, урядова листа дістала 14. Лише в окрузі Сави (Хорватія) опозиція здобула 5 мандатів, уряд — 2.

—о—

РЕГЕНТ ГОРТІ НА ЛОВАХ У БІЛОВЕЖІ.

Після повитання у Кракові виїхав мадярський регент адм. Горті з през. Мосціцьким, марш. Сьміглим Ридзом та почотом на лови до Біловежської пущі. У ловах, що почалися нині (понеділок) рано, бере участь також стриечний брат данського короля князь Аксель.

Г. ГОЛ.

ПОМСТА.

Герберт узяв слухальце:

— Панна Мартіяна все ще у фризієра!

Скривився, хотів сказати щось злобного, але вдовольнився тим, що стукнув слухальцем тяжко до телефонічного апарату. Сидів і думав дальше: „Навіщо-ж було раніше виходити з бюра, навіщо було відмовляти своїм приятелям бриджову партію і псувати собі вечір... Які вони були злі на мене... і все це для чого? На те, щоб піти з Мартіяною на той концерт з органами. Її найновіша примха... конче треба її органів. А тепер... пять мінут тому вже почався концерт, чотири разів вже дзвоню до неї, а вона ще не встигла зачесатися!“

Серед такої мелянхолійної задуми озвався звінок. Але не з телефону. Герберт підбіг до дверей, відсунув швидко автоматичну засувку і вже вибачив Мартіяні її неточність, маючи на устах вибачення перед нею за свою нетерплячість.

Та яке було його здивування, коли на порозі перед ним станула не Мартіяна, а незнайома дівчина. Вона теж була молода, струнка, білява, але — цим ріжнилася основно від Мартіяни — мала залякане, скромне личко, дуже звичайний плащ і якби трошечки витертий капелюшок, що тримався набакир. У руках тримала маленьку валізочку.

Герберт лихий, що так розчарувався сказав остро:

— Чого ви собі бажаєте?

— Я хотілаб вам запропонувати найновіший модель смоктача до пороху — і несвідомо поглянула йому в очі.

Герберт уже хотів скрикнути:

— Нащо мені смоктачів! — і гримнути дверима, але несподівано блиснула йому думка: „Знаменита нагода поміститися на Мартіяні, нарешті показати її“.

— Прошу, зайдіть ближче. Можемо поговорити.

Дівчина ввійшла до кімнати і він прохав її сісти. Заки вона почала вихвалювати свій реклямовий предмет, він забрав перший слово:

— Щодо вашого апарату то поговоримо про це пізніше. Я маю для вас іншу пропозицію. Не потребуєте дивитися на мене такими переляканими очима... Скажіть, чи ви не малиб охоту піти нині зі мною на концерт органової музики? Це дуже невинна річ і до нічого вас не зобовязує. Бачите, я маю два білети, а мій приятель в останній хвилині мав важну перепону. Мені здається, що булоб жаль змарнувати заплачений білет — це чудовий концерт. Може на першу частину ми вже спізнимося, але це нічо не шкодить, бо програма велика. Но, що? Маєте охоту?

Заки дівчина відповіла, вона вдивлялася в нього нерішуче. Таких запросин вона не сподівалася. Вона зараз догадалася, що це не приятель мав з ним іти на концерт, а якась знайома чи наречена і він хотів потішити себе в іншому товаристві. Концерт з органами! Як часто думала вона останніми днями про нього, коли зупинялася перед великими афішами — така нещаслива, що і мріяти не могла про скромний білет на галерії.

Ні, той молодий панок зовсім не виглядав на такого, що ходить по галеріях і вистоює на концерті. Він не робив зовсім враження такого, якому можнаб недовіряти або щоб треба було лякатись за його невідповідну поведінку. Ні, він виглядав багато краще, як багато пересічних інтелігентів, з якими вона мала до діла. Ах, почути гарну музику на концертовій салі!

— Але-ж я не маю відповідної сукні на концерт — сказала дівчина легенько усміхаючися.

— Це нічого не шкодить — відповів Герберт щиро.

„Як вона гарно всміхається!“ подумав. „Вона мусить бути дуже симпатична, яка скромна. Вона напевне не сказалаб чоловікові чекати дві години, засівши у фризієра.

— Ні, мені якось справді дивно приняти... — боронилася дівчина.

У тій хвилині озвався на бюрку телефон. Це був голос Маріяни.

— Гальо, Герберт? Мій коханий! я нарешті вільна... Не гнівайся на мене... Зате яка є тепер гарна... будеш здивований. Усе це тільки для тебе. Ті дрібні льочки, що тобі так неподобалися, казала собі стяти. На їх місце зробив мені фризієр глибоку ондуляцію, таку, яка тобі подобалася. Но, тепер мусиш дуже поспішитися. Отже за девять хвилин перед фільгармонією, добре?

— Добре — відповів Герберт.

Він поглянув на дівчину, що сиділа перед ним. Вона перехилила голову, світло падало на її ясне волосся, що золотистою рамкою оточували її гарненьке личко.

„Шкода...“ подумав і вагався, що має сказати.

В обороні Церкви та її Голови.

Напад посла Войцеховського на греко-католицьку Церкву та її ГоловуЕксц. Митрополита відбився широким відгомоном у Львові та в краю. Звідусіль напливають протести, в яких українське громадянство заявляє свою відданість Церкві та пошану Архипастиреві, Кир Андреєві.

ЗАЯВА ДУХОВЕНСТВА ЛЬВІВСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Кондеканальне Духовенство Львівського Деканату, зібране на надзвичайному соборчику 7-го лютого 1938. р. у Львові, висказує публично свій глибокий жаль з причини факту ніде непрактикованої напасти на нашого Достойного Архипастиря Митрополита Кир Андрея 3-го лютого в буджетовій комісії сойму у Варшаві. З усією рішучістю протестуємо проти цієї напасти спертої на невиправданих фікціях і заявляємо за це нашому Великому Митрополитові-Мученикові своє найщиріше привязання, глибоку честь та синівську любов.

ПРОТЕСТ ГРОМАДЯНСТВА КАМІНКИ СТРУМИЛОВОЇ.

Громадянство Камінки Струмилової обурене нечуваним виступом посла Войцеховського, зібралося 6-го лютого в салі читальні „Просвіти", щоб заманіфестувати свою відданість Князеві нашої Церкви. На зібранні промовляли: о. шамб. Цегельський, д-р Лемішка і д-р Мінко. Зібрані ухвалили резолюції, в яких складають вірнопідданчу чолобитню папі Пієві XI. і Митрополитові Андреєві, складають Голові української греко-католицької Церкви вислови найглибшої пошани і повного віддання, протестують проти зазіхань чужосторонніх чинників на цілість і повагу Греко-католицької Провінції на західньо-українських землях та заявляють готовість боронити прав і привілеїв своєї Церкви, загарантованих канонічним і церковним правом, а особливо конкордатом з 1925. р.

На закінчення зібрані відспівали „многая літа" Ексц. Митрополитові і католицький гимн.

НЕ ДОЗВОЛИМО НА ОБРАЗУ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ МИТРОПОЛИТА!

Так пишуть у надісланій до Редакції „Діла" заяві громадяни села Мшана к. Львова, що протестують проти нападу посла Войцеховського на греко-католицьку Церкву, Митрополита Андрея і українське духовенство. Під заявою 14 підписів.

ГОТОВІ КОЖНОЇ ХВИЛИНИ ПОСТОЯТИ ЗА НАШУ ЦЕРКВУ.

Громадяни села Підберізці к. Львова, у заяві, яку прислали до Редакції „Діла" з 126 підписами, висловлюють свою пошану Голові греко-католицької Церкви Кир Андреєві та заявляють готовість кожної хвилини стануть в обороні нашої Церкви.

Академія у честь 20-тих роковин 22-го січня.

Товариство Український Центральний Комітет, Відділ у Львові, як щороку, так і цим разом, уладило святочну академію у честь роковин проголошення IV-го Універсалу. Вона відбулася в неділю 6-го ц. м. у Великому Театрі у Львові

На початку програми відчитано IV-ий Універсал; думка відчитати частину цього історичного документу була дуже щаслива і на залі чимало слухачів було зворушених пригадкою цієї нашої давньої слави. Невідомо тільки, чи текст був кепсько переписаний, чи читаючий випадково помилився, але так кількакратні помилки (м. і. замість „рада народніх міністрів" — „рада нар. комісарів") вражали неприємно. Зате черговій промові д-ра В. Старосольського не можна зробити найменшого закиду. Д-р В. Старосольський — не той промовець, який лучить особисту культуру й надзвичайно милу появу з глибоким змістом промови і тонкою реторичною формою. Провідним мотивом промови було те, що держава є єдиною і найвищою формою організації зрілої нації. Пі Леся Кривіцька вперше запродукувала українській публиці прегарну вязанку поем із збірки „Сім літер" Н. Лівицької-Холодної, до якої Б. Кудрик виготовив музичну ілюстрацію (композитор сидів при фортепіяні). Деякі строфи — співані — інші рецитовані, — цілість робила прегарне враження. Як солісти виступили п-і Марія Сабат-Свірська і М. Голинський. Не можемо вважати щасливим вибір пісень, які своїм драматичним характером (головно В. Барвінського „Ой поля, ви поля") не дуже підходять до голосу артистки, яка врештою зібрала бурю оплесків. М. Голинський виступив у давньому свому репертуарі (М. Лисенко „Ой Дніпре мій, Дніпре" та „Псалом Давида" Барвінського), який завжди дістає блеску в його виконанні. У хорових точках виступив „Студіо-Хор" — мішаний і мужеський — при супроводі орхестри (Степенка: „Єднаймося" та Людкевича „Каменярі"); диригував Микола Колесса. Сольоспівові акомпаніював д-р Нестор Нижанківський.

Хоч концерт не приніс нічких музичних новин, проте цілість робила дуже культурне враження. Закінчився концерт-академія відспіванням національного гимну. Ми вже вчора згадували, що кінцевий виступ одного молодця був самочинний і відбувся без відома Комітету.

Тільки одночасним святкуванням кількапяти ріжних „Просфор" у Львові треба пояснити, що спершу саля не була вщерть виповнена. Всеж дещо пізніше Великий Театр наповнився публикою, яка заманіфестувала свій пієтизм до славних роковин проголошення самостійности Української Держави.

—o—

За приналежність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ДЕСЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ

Цілий день виповнили зізнання найповажнішого прокураторського свідка, комісара Владислава Чайковського, начальника слідчого відділу в Золочеві. Чайковський кермував поліційним слідством у відомих подіях в Радехівщині і сам переслухував обвинувачених. Зізнає дуже обширно та з усякими подробицями.

Коли з доручення своєї влади приїхав до Радехова застав уже кількох арештованих, між ними й Демчука з Середпільців. Спираючись на доказовому матеріялі, що його знайдено в Демчука, почав його переслухувати. Демчук признався, що належить до ОУН, що притягнув його до організації Б. Казанівський, а він сам втягнув до організації Гричаника, Апонюка, Кордюка, Карпова й А. Березу. Казанівський мав псевдо „Шитина", а йому надав псевдо „Бибенко". В часі маніфестації у Радехові мали розкинути летючки та вибити шиби у старостві. Демчук признався до участи у тій невдалій організації. Казанівський дав йому викинути могилу і спалити стирти в Кривім. У слідстві Демчук признався, що збирав гроші на організацію та передавав Казанівському. Від Казанівського дістав Демчук 25 жовто-блакитних стяжечок з написом „Слава Україні" до розпродажі по 20 сотиків.

Далі свідок розказує про матеріяли знайдені у Демчука, як зшиток з записками, картку з революційними піснями, листи від Казанівського та деякі організаційні інструкції.

Що торкається підсудного Мирослава Карпова, то він теж признався перед свідком, що належить до ОУН, що звербував його Демчук. Сам Карпів звербував М. Березу і Тарнавського, яким давав летючки від Демчука. Демчук признався перед Карповим, що є районовим, а на чолі повітової ОУН стоїть Казанівський. Гричаник, Демчук і Карпів творили трійку. Карпів мав з 31. X. на 1. XI. порозвішувати жовто-блакитні прапорці та вмістити протидержавні гасла на будинках.

Свідок Чайковський зізнає далі, що підсудний Антін Гричаник теж признався, що належить до ОУН, звербував його Демчук. Він сам звербував Харчука і Пеника. Гричаник був курієром. З наказу Демчука носив револьвер до Тиманова. Стрінув там Войтовича, від якого довідався, що теж належить до організації. Войтович просив Гричаника ствердити в Радехові, чи Тиманів передає туди всі гроші. Гричаник признався, що брав участь у протикольонізаційній акції і разом з Апонюком розкинув летючки.

—o—

ПОС. ДУХ НЕ ЗГОЛОСИТЬ ПРОЄКТУ ЗМІНИ ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

З Варшави повідомляють, що посол Дух, який від довшого часу працював над проєктом зміни виборчої ординації до сойму та сенату, і мав уже цими днями зложити той проєкт у соймі, рішився взагалі з тим проєктом тепер не виступати. Після розмов, які він перевів на терені сойму, пос. Дух прийшов до переконання, що нема мови про те, щоб сьогодні він знайшов піддержку для свого проекту

—o—

За збройний напад...

ПРОЦЕС ІНЖ. АДАМА ДОБОШИНСЬКОГО.

У четвертому дні розправи зізнавали свідки оборони. Перед судом пересунулася низка діячів „Стронництва Народового", які у своїх зізнаннях виказували, як адміністраційна влада, а особливо староста Басара, переслідували рух „народови".

По широкому світі.

Бельгійська рада міністрів віддала Дюбосові де Вернаф тимчасове завідування міністерством господарства.

Мексиканські студенти медицини прийняли умовини ректора і покінчили страйк.

Британський уряд утворив комісію для координації закордонної пропаганди під проводом віцемін. Вансістарта.

У Мексику невідомі замаховці виконали невдатний атентат на б. президента Нікараґуї ген. Чаморра.

У французькому місті Ніцці застрайкував персонал 4-ох найбільших готелів.

В Естонії проголосять 24. ц. м. з нагоди національного свята амнестію.

Румунська влада замкнула малий граничний рух для жидів з Чехословаччини.

Чехословацький уряд розглядає проєкт націонал-соціялістичної організації для німецьких громадян, що булаб під опікою німецького посольства.

В альжирській місцевости Біскра дійшло до заворушень; араби напали на поліцію, яка ужила зброї, вбиваючи 2 арабів і ранивши 4.

Єгипетський король Фарук виїде небавом з офіційною візитою до Туреччини

—o—

НОВИНКИ.

— **„Українська кооперація і українське купецтво на ЗУЗ"**, відчит м-ра З. Киша відбудеться заходом Т-ва Абсольвентів Торговельної Школи 10. лютого 1938. в год. 13.30 у домівці Т-ва (вул. Куркова 14а — Купецька гімназія). Гості раді.

— **„Культура мови".** Проф. д-р Василь Сімович виголосить на цю тему виклад у четвер 10. лютого ц. р. в салі „Української Бесіди" (Руського 22), на запросини Т-ва „Українська Заграничка" у Львові. Початок в год. 6-ій вечером.

— **Що сталося в Німеччині?** Реферат під тим наголовком виголосить ред. І. Витанович у четвер 10. ц. м. в льокалі „Молодої Громади". Початок в год. 7. веч.

— **Українські книжки на шкільну лектуру — під увагу Вш. Авторам і Видавцям.** Довідуємося, що у Львівській Шкільній Кураторії створено офіціяльний комітет, який має переглянути всі українські книжки, що появилися після 1935 року та заопініювати, які книжки годяться для шкільної лектури. Очевидно, що така опінія рішає на 100%, бо згадана міністерство освіти затверджує її. Тому всі Видавництва й Автори, яким залежалоб на тому, щоб їх книжки мали доступ до шкільних бібліотек та ін. [illegible] призначені учителем даного шкільного [illegible] тметь на обовязкову чи заохочувану [illegible] лектуру, повинні післати по три примірники до Кураторії Шкільної Округи [illegible] ласкою „для Комітету оцінки книжок" [illegible] що появились до 1935 року [illegible] переглядові й опінії [illegible] Авторів тоді про це не [illegible] це тепер теж зробити.

зложили присутні 49.42 зол. Опісля всі присутні зложили підписи на привіті до о. крил. Ю. Дзюровича, голови Комітету будови церкви, який, маючи зломану ногу, не міг прибути на цю просфору. Серед промов, співів колядок і товариської гутірки минув вечір незвичайно мило. Учасники просфори розходилися вдоволені в цій надії, що вже в цьому році буде віддана до вжитку вірних нова величава церква та що при ній буде основана одночасно й парохія, на що наше громадянство зложило вже дуже поважні грошеві жертви і певно не відмовиться від дальших.

„ПРОСФОРА" КРУЖКА Р. Ш. ІМ. Б. ГРІНЧЕНКА.

Кружок Р. Ш. ім. Б. Грінченка уладив спільну „Просфору" в неділю, 6-го лютого ц. р. в малій салі Т-ва ім. Лисенка. Учасників було коло 100 осіб. Молебен відправив о. прапат Куницький, який потім у гарній промові побажав Рідній Школі віри й витревалости у праці для добра українського народу. Зібрані приняли промову о. прал. Куницького рясними оплесками. Промовляли теж: голова Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка дир. Мудрик, о. Ґалянт, д-р Кришталський та інші, а м-р Зенон Книш просив о. прал. Куницького передати Екс. Митрополитові від Рідної Школи поклін та запевнення, що атака на голову нашої Церкви скріпить тільки вірність нашого народу своїй вірі і Церкві.

Промови чергувались з виступами хору учнів та учениць під орудою учительки п. Бігунівної та деклямаціями учнів Капарника. Біланюка і Співака.

За збройний напад.

ПРОЦЕС ІНЖ. ДОБОШИНСЬКОГО.

В понеділок, тобто третього дня розправи проти інж. Добошинського зізнавали свідки. Грьох постерункових, що брали участь у погоні, описують події, як їх представив акт обвинувачення. Господиня мисленіцького старости оповідає, як Добошинський зі своїми людьми напав на староство та приклавши револьвер до уст старости питав, чи це староста. Вона виручила старосту і сказала, що староста виїхав, а це посторонній чоловік. Тоді Добошинський лишив старосту, а його люди здемолювали мешкання та заграбили багато річей, між іншим портфель із 900 зол. Крім того зізнавав ще маляр з Мисьлеліц, що перший заалярмував владу про напад та один із учасників нападу Антоні Квінта. Цей останній, член Стронніцтва Народового, на запит предсідника ствердив, що інж. Добошинський мав на нього добрий вплив, бо поборював комуністів.

——o——

За приналежність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ОСЬМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Цього дня суд переслухав цілу низку свідків з села Мукань, які своїми зізнаннями виказували алібі підсудних Василя Енджейовського, Павла Пущика й Василя Паньчука. На цю обставину зізнавали свідки: Олекса Енджейовський, Василь Енджейовський, Юрій Малюна, Дмитро Грива, Андрій Паньчук, Олекса Гривик, Іван Коцупир, Олекса Токарський, Григор і Марія Пущики, Марія Савчук, Іван Кусевич.

ДЕВЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

Суд переслухав 11 свідків, селян зі сіл Колісники, Нивиці й Середпільці. Всіх їх покликала оборона на оборону підсудних Войцеховського, Шпака й Кухти.

Св. **Катерина Войцеховська**, мати підсудного Войцеховського зізнає, що син у тому часі, коли згоріли стирти й висипано могилу, возив дерево до тартаку в Радехові і вечорами негайно клався спати. Це саме зізнали сестри Войцеховського Юлія і Степанія та Ярослав Петрів.

Відтяжуюче для підсудного Шпака зізнавав св. **Іван Мізюк**, а далі й мати підс. Шпака **Параскевія та Софія Колісник**.

Свідки: **Ярослав Фединишин, Григор Кухта і Анастазія Кухта** виказували алібі підс. Василя Кухти.

Після того відчитано протоколи ревізії й секвестрації у підсудних: Харчуна, Енджейовського, Шпака, Фединишина і Куця. Відчитано протокол переслухання у слідчого судді Параски Кушинської, сестри підс. Кушинського, що служила у Львові. Вкінці відчитали оцінку знавця з Варшави письмо Б. Казанівського та Кушинського щодо їх власноручности

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глуховського, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон** 254—46.

— **Секція Української Мови НТШ** повідомляє, що у пятницю 11-го ц. м. в год. 6-ій веч. відбудеться відчит М. Рудницького на тему „Три чинники у розвитку літературної мови: звичка, граматика, естетика" в канцелярії „Наук Т-ва ім. Шевченка", Чарнецького 26.

— **Комітет „Равту Преси"** пригадує, що запрошення на Равт можна дістати кожного дня в редакції „Діла" Ринок 10. II. і в редакції „Нового Часу" Костюшка 1 а. В обох редакціях можна теж купити білети на Равт Преси.

— **Мистецький Вечір** при співучасти п. Олени Закликської і хору під орудою п. Евгена Козака уладжує 8-го лютого ц. р. у салі Театру Ріжнородностей (Рутовського 22. І.) Товариство Допомоги вдовам і сиротам по священиках. Після того танці під проводом проф. Павла Замака. Початок в год. 21.

— „Чому і як школа поборює **алькоголізм і нікотинізм?"** Виклад д-ра П. Біланюка на цю тему відбудеться в суботу, 12. лютого ц. р. в год. 18. в салях Природничого Музею НТШ, при вул. Чарнецького 24. II. Після викладу дискусія. Секція Вчителів Абстинентів при Учительській Громаді у Львові, що уладжує цей виклад, просить громадянство взяти численну участь з огляду на актуальність теми.

— **За права льокаторів і субльокаторів.** Проект закону про вибір радних у шести містах, між іншим у Львові, передбачує, що радних вибиратимуть також союзи власників реальностей. Тому, що таке упривілеєння могло би принести шкоду масам льокаторів, Союз льокаторів і субльокаторів звернувся до окремих послів, щоб вони виступили в соймі з внеском видати у тому проекті постанову, що й союзи льокаторів мають право вибирати радних.

— **Присуди на наших священиків.** Львівський окружний суд на виїздній сесії в Любачеві покарав 6-ма місяцями вязниці зі завішенням о. Антона Савчука гр.-кат. пароха в Улазові, якому закидають, що він вів метрики осіб, що мешкають поза його повітом, зокрема в білгорайському повіті. — Любачівський староста покарав грививою у висоті 100 золотих зі заміною на 1 місяць вязниці гр.кат. пароха Плазова о. Гр. Федорищака за те, що коло його церкви висипали могилу.

— **25-ліття смерти М. Коцюбинського.** Спілка совітських письменників України створила спеціяльну комісію з пп. Тичини, Головка, Копиленка, Костюка та Рибака, що має занятися відзначуванням 25-их роковин смерти М. Коцюбинського. Інститут української літератури ім. Шевченка Академії Наук УССР готує низку наукових праць про М. Коцюбинського, в тому числі І. І. Стебуна „Коцюбинський, його життя і творчість". До нового видання збірника „Горький і Коцюбинський" увійдуть досі ще не опубліковані матеріяли. Друкують збірник листів Коцюбинського.

— **Нові памятники у Києві.** У Києві мають поставити памятник Шевченкові. Автори проєкту Бульдін, Ражба і Дараган закінчили свої моделі і 15-го лютого мають дати їх до затвердження. — Урядова комісія Ради Народніх Комісарів УССР приняла проект памятника Бушкінова, що його виготовив Страхов. Памятник-обеліск „Звільнення Києва від інтервентів" уже моделюють і в травні почнуть відливати для нього бронзову фіґуру вершника. Памятник має

— **Памяти Михайла Обідного.** У четвер, 10. лютого ц. р. в год. 17.30 у Сміховському Народньому Домі у Празі відбудуться Жалібні Сходини, присвячені св. памяти д-ра Михайла Обідного. Програма: 1) Життя і праця М. Обідного — Арк. Животко. 2) Памяти М. Обідного — проф. д-р Ян Слявік. 3) Поетична творчість М. Обідного — О. Чернова. Адреса для листів: Український Історичний Кабінет, Тосканська Палата, Прага, ЧСР.

— **Посвячення цукроварні „Поділля".** В неділю, 13. лютого ц. р. відбудеться у Березовиці Великій біля Тернополя урочисте посвячення новозаложеної цукроварні „Поділля". Початок свята в год. 10.15. Спеціяльний моторовий віз до Березовиці відїздить з головного двірця у Львові в год. 8.15.

— **Учитель-дегенерат.** Перед львівським апеляційним судом станув приватний учитель з Дрогобича Мозес Шторх, якого суд І. інстанції покарав 2-літньою вязницею за те, що він знасилував свою 6-літню ученицю. Крім того стануmли перед судом Л. Варман, Б. Раппапорт і Мехель Шторх, які намовляли свідків до фальшивих зізнань у справі Мозеса Шторха; суд І. інстанції їх увільнив.

— **Львівська хроніка.** До Загального Шпиталя привезли 18-літнього Йосифа Ляховича, зам. на Перзенківці, який ніс пилу і йдучи впав так нещасливо, що пила відрізала йому три пальці правої руки. — Невідомий справець дістався до мешкання Броніслави Фрай (Сенаторська 9) і вкрав більшу кількість срібної столової застави, плятиновий нашийник з брилянтом та інші речі на загальну суму 1500 зол. — В суботу вийшов з дому своїх батьків 18-літній Роман Яніцевський, крамничний помічник (Городецька 131) і досі не вернувся — У поліції зголосили, що в суботу вийшла з дому при вул. Рукодільничій 19 у Замарстинові 13-літня Гелена Кац і слід за нею пропав. — У молочарні Германа Семкарта при вул. Вірменській 8. хотіла наложити на себе руку 26-літня танечниця Геновефа Мухер. Її відвезли до шпиталю.

— **Протижидівські демонстрації в Румунії.** У містечку Моінешті, у Молдавії, дійшло до поважних протижидівських виступів після віча, яке скликала національно-християнська партія. Селяни у числі кількасот вийшли на вулицю і почали бити жидів та демолювати жидівські крамниці. Одночасно демонстранти здемолювали льокаль клюбу ліберальної партії і кілька християнських домів.

— **Князь Віндсор у Франції.** Князь Віндсор приїхав з дружиною до Франції і має намір поселитися в невеличкій палаті де ля Пе під Версалем. Цю палату спеціяльно приготовили на мешкання для б. англійського короля.

— **Не можна уживати мінеральних оліїв до харчевих продуктів.** Німецькі міністри внутрішніх та харчевих справ видали розпорядок, яким заборонили вживати мінеральних оліїв до продукції харчів. Харчі, зроблені з додатком таких оліїв уважатимуть за сфальшовані.

— **Вбивство у духовній семинарії.** У протестантській духовній семинарії в Оксфорді, на ґерасі, що служила за спальню для учнів, знайшли тіло неживого 16-літнього хлопця який був занятий у семинарії як слуга. Наслідком переведеного слідства арештували одного учня.

— **Подружжя дітей військових достойників.** У німецькій військовій пресі появилося офіціяльне повідомлення про заручини поручника фон Кайтель, сина нового начального вожда німецької армії з панною Доротою фон Бльомберґ, дочкою маршала фон Бльомберґа, що оце дістав димісію зі становища міністра війни.

— **Нова швидка залізниця.** Залізничий спеціяліст у Ціріху, проф. Візінґер, обмірковує тепер проект швидкої льокомотиви, що робила би навіть 300 кільометрів на годину. Льокомотиву гнав би пропелер, який порушувалаб парова турбіна або мотор Дізля. Для таких швидких поїздів треба би уставляти і рейки в інший спосіб, щоб поїзди не вискакували. Залізничий шлях проходив би досить високо над землею. У західній Німеччині створився навіть технічний комітет, що має простудіювати проект проф. Візінґера.

— **Скажений пес покусав отару овець.** У місцевости Гаслях, у Німеччині, на отару овець, що ночувала на пасовиську, напав скажений пес, який загриз на смерть 183 вівці заки пастухи замітили напад. Втрата виносить около 10.000 марок.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 8. II. год. 7.30 „Тоска" опера.

Середа 9. II. год. 7.30 „Пан Йовіяльський" премієра.

Четвер 10. II. год. 7.30 „Паяци", „Кавалерія рустікана" оп.

Театр Рімнородностей:

Вівторок 8. II. вистави нема.

Середа 9. II. год. 7.30 „Дімок з карт".

Четвер 10. II. год. 7.30 „В перфумерії".

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Дімок з карт".

Український Народній Театр ім. М. Садовського

МИКОЛАЇВ:

8. II. Гетьман Полуботок.

В скорім часі театр завітає до Львова з історичним репертуаром.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ДОБРОМИЛЬ:

8. II. Орлеця.

9. II. Муж двох жінок.

10. II. Процес Мері Дуген.

11. II. Довбуш.

З Добромиля їде театр до Ст. Самбора і Турки.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5).
„Того".

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (Пасаж Гавсмана ч. 7):
Південна Америка і Японія.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній алярм".

АТЛЯНТИК: „Предивна брехня Ніни Петровни".

ВАНДА: „Крівaві перли", „Смерть чигає в джунглі".

ГРАЖИНА: „Знахар".

ЕВРОПА: „Погорджувана".

КАСІНО: „Королева передмістя".

КОПЕРНИК: „Історія одної ночі" з Шарлем Бoє.

МАРУСЕНЬКА: „Дибук".

МЕТРО: „Княжа".

МІРАЖ: „В обороні" з Фліпом і Флапом".

МУЗА: „Коли цвіте бузок".

ПАКС: „Больо та Льольо" (Димпа), „Кінг-Конг".

ПАЛЯС: „Удар князя Йосифа".

РАЙ: „Наречена з припадку".

РІЯЛЬТО: „Сам на сам" із Павлею Весел.

СВІТ: „Пат і Паташон в раю"; „Тіні минувшини".

СТИЛЕВЕ: „Королівський вальс" і ревія.

ТОН: „За чужі вини", „На Дияволськім Острові" з Варнером Бакстером.

УТІХА: „Ніч перед битвою" і ревія.

ХИМЕРА: „Скитальці півночі".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 8. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для школи: Із сітями на ловлю, з муз.; 11.40 Сні П' Арані грає пл.; 12.03 Полуднева авд.; 14.20 Розр. музика з пл.; 15.00 Фрагм. з пов. Івана Ляма „Голови до позолоти", Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Істор. загадка для дітей; 16.10 Фін.-госп. актуалії; 16.20 Розр. концерт; 16.50 20.00 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Окраїнне місто Хофінге; 17.15 Концерт орх. мандолін; 17.50 „С. О. С." ратуйте наші душі; 18.00 П'-ясл дешеварських мистецтв; **18.10 У яких умовинах розвивається українська література в Совітах, відчит в українській мові Мик. Оленича; 18.20 Легкі пісеньки у вик. жін. квартету ревелерсів під дир. Вол. Балтаровича (у програмі: Гайворонський - Бобинський, Купчинський, Балтарович-Лужницький;** 18.35 Тисяча слів про Данію; 18.45 Спорт; 18.50 Програма на завтра; 18.55 „Трістан і Ізольда"; 19.30 Пісеньки й танки, Забойда-Сумівський тенор, хори, орх., 20.10 Концерт катедр. хору з Познаня; 20.45 Веч. денник; 21.00 Танц. музика; 21.55 Л. М. Роговський: спів, музика; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Концерт бажань з грамофону.

Середа, 9. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 Для школи: Із пригод лісових людей, Пісеньки; 11.40 Дуети на дуті інстр., з пл.; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Інформаційна газетка в українській мові; 13.55 Рапсодії з пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагмент із пов. І. Ляма „Голови до позолоти", Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Хвилина питань для старших дітей; 16.00 Вчімся говорити; 16.15 Сальон. орх.; 16.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Вісімнадцятьліття Польщі на морі; 17.15 „Брати Душецькі та Сва" легка словно-муз. авд.; 17.50 Лихі й добрі батьки серед птахів; 18.00 18.50 Спорт 18.10 Вальси з пл.; 18.20 Театр Уяви: „Марсилеза" Ст. Роговського; 18.55 Програма на завтра. 19.00 „На балтійськім курсі" повеля; 19.20 Концерт муж. хору; 19.35 Розвиток неотомізму; 19.50 Вісімнадцятьліття здобуття моря; 20.00 Танц. музика: у перерві в год. 20.20 Куток гумору; 20.45 Веч. денник; 21.00 Шопенівський концерт; 21.45 Шарль Бодлер, поетична чвертьгодина; 22.00 Муз. кабарет, спів, форт., гармонія; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Артур Тосканіні, репортаж із пл.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 8. лютого 1938.

БЕРЛІН 15.00 Муз. дрібниці; 20.00 Веселі мельодії, 21.00 Інстр. кабарет; БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні; БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00 22.15 Сучасна бельг. музика; БРНО 15.00 Пісні різних народів; БУДАПЕШТ 21.00 Спів, 22.00 Циг. музика; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.05 Розр. концерт, віденські мельодії, 17.30 Барокова музика, 19.40, 20.00 Пісні про рідний край і кохання, 20.10 Муз. балет поетів; ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Сучасна камер. музика, 22.30 Соната п-дур Моцарта на скр. і форт.; КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Форт., 21.00 22.00 23.00 Симф. концерт; ПРАГА 15.15 Пісні Чайковського, 17.30 Форт., 18.00 Твори фінсь. сол.; РАДІО ПАРІ 21.15 22.00 23.00 „Еколь де повсон" ком. Шерідана; РИМ 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Карачйольо" оп. Віталініа.

Середа, 9. лютого 1938.

БЕРЛІН 19.30 Вечірній гомін, 19.45 20.00 Симфонія ч. 5 б-дур Брукнера, 21.30 Вальси; БУДАПЕШТ 12.05 Концерт солістів; 17.30 18.00 Циг. музика, 20.00 21.00 22.00 23.00 „Фавст" оп. Гуноа; ВІДЕНЬ 15.15 Для дітей, 17.30 18.00 Сучасна австр. музика, 19.25 20.00 21.00 „Фіделіо" оп. Бетовена; ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Спів, КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 21.35 22.00 Скрипка; ПРАГА 16.10 Орх. концерт, 20.05 21.00 Концерт фільг. орх., спів, 22.35 Соната фіс-моль Брамса на форт.; РАДІО ПАРІ 21.30 Камер. музика; Парі ПТТ 21.30 22.00 23.00 „Синя птичка" муз. казка Метерлінка-Вольфа; РИМ 17.15 Камер. музика, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Оперецкові мельодії; СОФІЯ 19.00 Скрипка, 19.45 20.00 21.00 „Богема" оп. Пуччінія.

Четвер, 10. лютого 1938.

БЕРЛІН 17.00 Весела давня й нова музика, хор, сол., 20.00 21.00 Вечір танку; БІЛГОРОД 20.00 Спів; БУДАПЕШТ 19.15 Циг. музика, 21.15 Форт. сонати Бетовена у вик. Догнан'я; ВІДЕНЬ 11.20 Нар. музика, 19.25 Радіосценки та музика; ГАМБУРГ 20.10 „Птахолов із Тиролю" оп. Целера; ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Скрипка, 21.15 Памяти Равеля, орх., сол., форт.; КОШИЦІ 13.30 14.00 Вістки, 18.00 Криж: „Значіння спорту", Стевиценъ „Кара кохання"; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 17.55 Весела авд., 21.00 22.00 23.00 „Манон" оп. Масснета в участю Вен. Джілі; ПРАГА 21.15 Секстет Ірака на смичк. інстр. і сол. голос (до китайської поезії); РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Театр Уяви, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 24.00 Опера; РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 22.00 Комедія, 22.20 Віольончеля; СОФІЯ 19.40 20.00 Вок. концерт; ФЛЬОРЕНТІЯ 20.30 21.00 22.00 „Люпа Парк" оп. Льовбарда та Рондата.

Четвер, 10. лютого 1938.

6.15—8.00 Ранішня авдиція; 11.15 „Монюшко" муз. поранок для гімназій; 11.40 Паганіні на форт., пл., 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Комунікат льв. Хліб. Палати; 13.50 Концерт солістів: форт., сопран; 14.20 При чорній каві, пл.; 14.55 Біржа; 15.00 Фрагм. із пов'сти Ів. Ляма „Голови до позолоти", Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Гутірка музика з молодю; 16.15 Шлеські пісні й танки; 16.50 20.05 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Шкіра людини; 17.15 Концерт солістів: контральт, кларнет, форт.; 17.50 18.50 Спортовий порадник і вістки; 18.10 Старість гарна, старість мила; 18.20 Молодь перед мікрофоном: В обороні піскового побережжя; 18.25 Програма на завтра: 18.35 Для сільської молоді: Із життя сільс. молоді, Мат на відпустці; 18.40 Листи та програми; 18.55 Програма на завтра: 19.00 Театр Уяви: „Христофор Колюмб на Саргасовім Морі" поема Л. Шевальєа; 19.47 Шрео: Попурі „Так бувало колись", пл.; 20.15 „Саньми до моря" орх., хор, Шлемінська сопран; 20.45 Веч. денник; 21.00 Танц. музика, орх.; 21.45 Каз. Вуйціцький, дослідник поет. форми, літер. нарис; 22.00 Камер. концерт: смичк. квартет; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Із спікерового альбома.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 5. лютого 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 3.15 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3.30 зол.
молоко 17—18 сот.

Тенденція на масло звишкова, на молоко сильна, на яйця вичікуюча.

ОПОВІСТКИ.

Кружок Р. Шк. Красне дякує щиро п. Іванові Тикторові, уроженцеві Красного, видавцеві „Української Преси" у Львові, за щорічні жертви 50—200 зол. та книжки на св. Миколая і ялинку бідним пильним школярам. 329

З нагоди просфори Міщанського Братства у Львові зібрано дня 6. II. золотих 65.44 як відгук на відомий напад на особу Його Ексцел. Митрополита Шептицького на шпиталь його імени. — **Міщанське Братство у Львові.** 435

Оголошення друге

Акційна Спілка для будівельн. промислу перше Іван Левинський у Львові,

подає до відома акціонерам, що

XVI. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ акціонарів відбудуться 24. лютого 1938 року в год. 17 в конференційній салі Кооперативного Банку „Дністер" вул. Руська 20 з таким денним порядком:

1) Звідомлення Управи і предложення рахункового замкнення за 1937 р.

2) Звідомлення Надзірної Ради з заслідку провірки звідомлення Заряду, біляису та рахунку зисків і втрат за операційний рік 1937.

3) Розглянення і затвердження звідомлення, білянсу і рахунку зисків і втрат та ухвалення Управі і Надзірній Раді абсолюторії.

4) Ухвала щодо розділу чистого зиску.

5) Ухвала на поменшення скількости членів Надзірної Ради.

6) Вибір членів Надзірної Ради на місце уступаючих.

7) Ухвала висоти презенційної мерки для Надзірної Ради.

8) Вільні внесення.

Хто має 10 акцій, має право одного голосу на Загальних Зборах. В ціли виконання права голосування треба акції, що доказують право голосування, зложити найпізніше на 8 днів перед Загальними Зборами в ліквідатурі Кооперативного Банку „Дністер" у Львові вул. Руська 20.

Львів, 7. лютого 1938 року

УПРАВА:

Інж. Павло Дурбак, ппа. Інж. Р. Ковтуняк